

Študijske knjižnica

„Miran Jarc,“

Novo mesto

DL-BP

Zazbe ni napredka

Izdelka za družbene službe novomeške občine, b začetku šolskega leta.

Predsednik republike Josip Broz Tito je 3. septembra v opoldanskih urah v spremstvu soproge Jovanke Broz, sekretarja CK ZKS Mihe Marinka, predsednika skupščine SRS Ivana Mačka ter hrvaškega književnika Miroslava Krleža in njegove soproge Bele obiskal kartuzijo Pleterje in gostišče »Grič« pri Brezicah. Več o tem berite na srednji strani današnje številke. Na sliki: predsednik Josip Broz Tito s spremstvom v Kartuziji Pleterje (Foto: Hugo Rožnik, Pleterje).

Predkongresne priprave ZK v novomeški občini:

Povečevati zavest proizvajalcev

Tudi v novomeški občini se komunisti živahno pripravljajo na kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Obdobje dostopov v poletnih mesecih so porabili za organizacijske priprave. Posamezne skupine članov Zveze komunistov so v tem času pripravljale gradivo za aktualna vprašanja iz gospodarskega in družbeno-ekonomskega področja. Med drugimi so načeli tudi teme: odnos med zdravstvom, socialnim zavarovanjem in delovnimi organizacijami; urbanizem in stanovanjska izgradnja; materialni položaj študentov in idejnost poteka; nagajevanje po delu med fizičnimi in umskimi delavci; turizem in gostinstvo ter njihov razvoj v občini ter še več podobnih tem. To gradivo bo posredovano aktivnim komunistom, ki jih bo občinski komitej Zveze komunistov Novo mesto pričel sklicevati konec septembra.

Razumljivo je, da niso pozabili na razpravo o predlogu dopolnitve statuta Zveze komunistov Jugoslavije. 8. septembra se je v Novem

mestu v prisotnosti člana CK Zveze komunistov Frančka Miriča že sestel aktiv komunistov, ki je razpravjal o predlogu sprememb. Ker želijo, da bi se vsak član Zveze komunistov podrobno seznanil s statutarnimi določili Zveze komunistov Jugoslavije, s predlaganimi spremembami in da bi imel možnost o obojem razpravljati ter dati svoje pripombe, bodo v vseh osnovnih organizacijah o vsem kar je v zvezi s statutom posebej razpravljali.

Osnova za vsebinsko razpravo, ki se bo začela v okviru predkongresne aktivnosti osnovnih organizacij Zveze komunistov, pa naj bodo razgovori o novih gospodarskih ukrepih, ki so bili sprejeti letos. Ukinitev pravega davka, ukinitev davka na prihodnost, ukinitev prispevka v družbene investicijske sklade, več pažnje povečanju osebnih dohodkov in blaginje ljudi so ukrepi, ki so tudi v

delovnih organizacijah novomeške občine ustvarili bistveno spremenjen položaj in nove pogoje za njihov proizvodno ekonomski razvoj.

Osnovne organizacije na podeželju in one v kmetijskih in gozdarskih delovnih organizacijah se bodo posebej pomudile ob vprašanju politike v kmetijstvu in gozdarstvu. Komunisti bodo pretehtali, kako se uresničujejo sklepi o podružljanju kmetijske proizvodnje, ki so bili sprejeti lani na posebni konferenci komunistov iz vrst kmetijev in gozdarjev.

V predkongresnem obdobju čakata komuniste dve zelo pomembni nalogi, ki bosta dila časa njihova glavna skrb: družbeno ekonomsko izobraževanje in kadrovska politika. Vse kaže, da je pramažna raven družbeno-ekonomske izobrazbe pri proizvajalcih eden izmed poglavitnih vzrokov in ovir, da delavskega samoupravljanja ne pojmujejo vedno tako, kot bi bilo želeli. Pri posameznih odločitvah samoupravnih organov je čutili, da upravljali

ni ne upoštevajo v celoti obsejnih pogojev, v kakršnih delovna organizacija deluje in da ne gledajo dovolj perspektivno. Nema lokrat kažejo sklepi, da delovna organizacija ne pojmujejo kot nekaj, kar je njihovo in da se ne zavedajo v celoti, kako sta od razvoja delovne organizacije odvisna njihova življenjska raven in prihodnost. Komunisti bodo torej morali družbeno ekonomskemu izobraževanju najširšega kroga proizvajalcev posvetiti vso pozornost in skušati s tem dvigniti njihovo zavest.

Nenačrtna in premalo skrbna kadrovska politika je na našem razvijajočem se področju povzročila že precej nepotrebnih težav. O tem, da je kadrovanju treba posvetiti kar največ pažnje, so že spomlad razpravljali na področnem posvetu komunistov, za njim pa je bilo še več podobnih posvetov v mejah posameznih občin. Komunisti bodo pred kongresom pretehtali učinkovitost sprejetih stališčin ukrepov in ugotovili, kakšni premiki so na tem področju doseženi.

Kupci zahtevajo kvaliteten, sortni krompir

Na področju KZ Novo mesto ponujajo za odkup okoli 1000 ton krompirja, zadruga pa ima do zdaj prodanega okoli 500 ton. Krompir bodo sicer prodali brez posebnih težav, toda cene ne bodo posebej visoke, ker je na novomeškem področju bolj malo kvalitetnega krompirja. Kupci zahtevajo krompir belih, kvalitetnih sort, ki mora biti spravljen v vreče, na katerih je sorta označena. Takšna so določila jugoslovanskega standarda, ki so za novomeško področje (če upoštevamo to, kakšen krompir so naši kmetovalci pridelovali doslej!) precej ostri. Vse torej kaže, da bo treba že prihodnje leto saditi boljše sorte krompirja, ki jih tržišče zahteva.

Slavje v Zapudju

Vaščani iz Zapudja in pri Dragatušu so 23. oktobra že desetletje slavili svoj vaški praznik v spomin na zgodovinske dogodke pred 23 leti. Ob tej priložnosti so se v Zapudju zbrali številni gostje iz Črnomlja, Ljubljane, Maribora in drugod, kakor tudi domačini, ki so prisostvovali slovesnostim.

Vaščani so lepo uredili gasilski dom, za praznik pa so dobili novo motorno brizgalno, s katero bodo odslej upravljali vaški gasilci. Pokrivilci nad gasilskim slavjem je bilo podjetje »Avto-obnova« iz Maribora. — Popoldne se je po svečanostih razvila prijetna zabava, na kateri so se srečali stari znanci in ob dobri kapljici kramljali pozno v noč.

Takole so minulo soboto čakali prvošolčki v vrsti pred osnovno šolo Katje Rupena v Novem mestu, da jih tovarišice popeljejo v hram učenosti. Nekateri so imeli solze v očeh, drugi so bili neučakani.

tos z večjo vedrino. Upamo lahko, da bo šolstvo prav kmalu začelo dohitevati gospodarstvo in ga tudi doseglo.

— Položaj šolstva je po obširnih razpravah v zadnjih letih dokončno pretehtan. Lahko torej rečemo, da družba pozna svoje dolžnosti do šolstva. Kako pa je s tem v novomeški občini?

— Položaj šolstva je brez dvoma res pretehtan, vendar po mojem osebnem mnenju malce preveč enostransko. Sodim, da vse preveč samo ugotavljamo kaj je treba, premalo pa ukrepamo. Iz sedanjih težav, ki so predvsem dediščina preteklosti, se šolstvo pač ne more izkopati preko noči. Večja izboljšanja lahko pričakujemo šele z novim proračunskim letom. Največ pa bi lahko šolstvu pomagali dolgoročni krediti, ki naj bi jih jemalo prav tako kot jih že lahko gospodarstvo. S tem bi zagotovili razvoj te družbene službe in lažje nadoknadili zamujeno. In še nekaj: eksperimentiranje s predmetniki in z učnimi načrti je treba narediti konec!

— Zdaj še nasprotno vprašanje: kaj pa odnosi šolstvo-družba? Kaj je tu najpomembnejše, če upoštevate vsakodnevne strokovne ugotovitve iz tesnih stikov, ki jih imate s šolniki?

— Sedanja kadrovska zasedba ne omogoča dovolj uspešnega predmetnega pouka na osnovnih šolah. Razen

tega, da nam manjka 25 prosvetnih delavcev, poučuje kar 50 učiteljev predmetni pouk, čeprav bi morali imeti zanj predmetne učitelje. Do tega je prišlo zato, ker hkrati z uvajanjem šolske reforme nismo dovolj skrbeli za izobraževanje šolnikov na višjih in visokih šolah. Šolski kolektivi se tega zavedajo in že v teku tega šolskega leta se bo večina učiteljev, ki poučuje predmetno, vključila v izredni študij na novo ustanovljeni pedagoški akademiji. S tem in z načrtnim stipendiranjem bomo ta težak problem odpravili. Odnos šolstvo — družba pa se bo poleg tega po posameznih šolah moral izboljšati tudi s tesnejšimi stiki prosvetnih delavcev s prebivalci, družbenimi organizacijami in delovnimi kolektivi.

— In še zadnje vprašanje: kaj bi bilo treba storiti, da bi šole kot celota lahko delale v uredjenih pogojih in dale mlademu rodu tisto izobrazbo, ki jo pričakuje družba in terja razvoj?

— Na to vprašanje je prav tako težko odgovoriti kot doseči to, o čemer povprašujete. Najbližja pot bi bila tale: naš kaj let bomo morali posvečati vsaj toliko pažnje razvoju šolstva kot smo vsa leta doslej skrbno razvijali gospodarstvo, pa bo tudi ta namen dosežen! Naj mi bo dovoljeno zaželeli vsem otrokom čim več uspehov pri učenju v novem šolskem letu, našim šolnikom pa kar najuspešnejšo vzgojo in pouk mladega rodu!

Pročelje prosvetnega doma v Dobovi bodo uredili še letos

Organizacija Zveze borcev v Dobovi namerava urediti pročelje prosvetnega doma s sredstvi, ki so jih najprej namenili za dozdavo klubskega prostora. Zaradi pomanjkanja denarja so se dozdavci morali odreči, čeprav bi vsi občani želeli svoj dom povečati. V prosvetnem domu je kinodvorana s 480 sedeži. Predstave so pletli dvakrat na teden, v soboto in nedeljo. Pozimi vrtiljo filme tudi ob sredah. Obiskovalcev je v vseh letnih časih dovolj. Največ je mladine. Celo s Hrvaškega pridejo, ker vrtiljo v Dobovi novejše filme.

Prosvetni dom v Dobovi so začeli graditi leta 1946. Počelnik za gradnjo je bila

krajevna organizacija Zveze borcev, za to tudi zdaj skrbi za ureditev prostorov in zunanosti. V domu imajo prebivalci še zobno in splošno ambulanto, knjižnico, krajevni urad, poročno in sejno sobo. V pritličju je česalnica. Izkoriščeni so torej prav val prostori.

Jože Kolenc, novi predsednik ObSS Črnomelj

Na zadnjem plenumu Obs Črnomelj je bil za novega predsednika sindikalnega sveta izvoljen Jože Kolenc, doslej zaposlen v Rudniku Karžarica kot varnostni tehnik. Tovariš Kolenc, ki je tudi končal srednjo politično šolo, je novo dolžnost prevzel 1. septembra.

Do spremembe v vodstvu sindikalnih organizacij je prišlo zato, ker namerava dosedanji predsednik Franc Kočvar nadaljevati študij v Ljubljani.

Vreme

OD 10. DO 20. SEPTEMBRA

V dneh od 10. do 13. in od 18. do 20. septembra dež z ohladitvijo, ostale dni pa lepo in suho vreme

Dr. V. M.

Priprave na 600-letnico Novega mesta

V torek se je sestala posebna komisija za sestavo programa in slovesnosti ob praznovanju 600-letnice ustanovitve Novega mesta, ki bo prihodnje leto. Novomeščanom, kakor tudi prebivalcem vseh večjih krajev v občini, se ubeta vse od obletnice ustanovitve, to je od 7. aprila, pa do občinskega praznika, 29. oktobra, niz pomembnih kulturnih in športnih prireditev. Komisija je že izdelala okvirni program, o njem pa bomo obširne poročali prihodnji teden.

Znanje - bistven kriterij politične sposobnosti

Tako zapletena in odgovorna vloga komunistov, posebno vodilnih kadrov, zahteva njihovo nenehno in sistematično lastno ideološko in teoretično izobraževanje.

Iz smernic za predkongresno aktivnost ZK.

Stane Kavčič govori v brošuri »Komunist danes«, ki je izšla pri Cankarjevi založbi v Ljubljani in na katero smo opozorili v eni prejšnjih števil, med drugim tudi o njej kot bistvenem kriteriju politične sposobnosti. Danes, ko je delovni človek še močnejši činitelj napredka in ko govorimo o vodilni vlogi Zveze komunistov v takšnem družbenem razvoju, ne zadoščajo več deklarativne izjave, češ »sem za to«. Tudi razvoj proizvodnih sil sam po sebi ne rešuje vseh problemov. Potrebno je še znanje. Ni namreč dovolj, da so ljudje kot upravljavci aktivni, se pravi dejavni v samoupravljaljski praksi. Vse bolj stopata v ospredje vprašanja: kaj delati in kako delati? Človek lahko nastopa z lastnimi stališči in mnenji le na podlagi znanja. Le tak upravljavec lahko prinaša lastne predloge, pobude in variante ter izreka lastno sodbo in oceno o konkretnih dogodkih ter splošni situaciji in odnosih. Tega se morajo zlasti zavedati komunisti kot usmerjalci družbenega razvoja.

Ideološko-političnega znanja ni mogoče ločiti od strokovnega znanja in izpopolnjevanja. Oboje je človeku potrebno. Strokovno znanje je potrebno vsakemu delovnemu človeku zaradi delitve dela. Toda potrebno je tudi ideološko-politično znanje. Zakaj? Zato, ker tako znanje pomaga človeku, da spozna družbeno gibanje in družbene procese, torej, da bi razpolagal sam s seboj. Politične vrednosti komunistu ne daje samo njegova želja po družbeni angažiranosti, temveč tudi ali celo predvsem njegova konkretna sposobnost za kaj

takšnega, torej znanje. Subjektivna pripravljenost za delo in žrtve kakor tudi želja po družbeni aktivnosti so šele nujno potrebni pogoj za akcijo. Razen tega je potrebno, da komunisti tudi resnično poznajo stanje in probleme, ki jih žele urediti. »Ni torej važno biti«, pravi med drugim Stane Kavčič, »samo vnet pristav splošne politike in ciljev Zveze komunistov, marveč je za politično reputacijo vsakega komuniste kakor tudi za slehernega proizvajalca — upravljavca dan za dnem važno tudi njegovo znanje o družbi nasploh, o politični vedi pa še posebej.«

Stane Kavčič v tem delu brošure nadalje govori o tem, da bi v ideološko-političnem izobraževanju moral biti poudarek na ustvarjalnosti, zakaj komunisti predvsem niso ne filozofi ne zgodovinarji,

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

marveč praktični ljudje, ki skušajo spremeniti svet, v katerem žive in delajo. Njihovo znanje bi moralo biti podrejeno predvsem tej nalogi. Vsebinsko ideološko-političnega izobraževanja ne bi smela biti toliko obremenjena z verbalizmom in historizmom. Sistem ideološko-političnega izobraževanja ne bi smel bolj, kakor je nujno potrebno, obremenjevati spomina slušateljev z najrazličnejšimi potrebami ali celo tudi ne nujno potrebnimi, preveč splošnimi teoretičnimi postavkami ali zgodovinsko faktografijo. V resnici bi morali spodbujati njihovega duha in fantazijo h kreativni dejavnosti.

Tem mislim o znanju kot najvažnejšem kriteriju politične sposobnosti lahko samo pritrldimo. Iz izkušnje vem, da pri komunistu vsa njegova dobra volja, pripravljenost, da bi se žrtvoval za stvar socializma, ne more preprečiti, da ne bi delal celo škode skup-

Ko je Kitajska leta 1961 napadla indijske pozicije na strehi sveta, na Himalaji, ni nihče vedel, kaj tiči za tem. Zakaj prav Indijo, drugo največjo državo na svetu, zakaj ne recimo Burmo, ki je manjši oreh. Danes je to že bolj jasno. Kitajska je hotela ponižati Indijo, simbol demokracije na azijskih tleh.

Kitajska je zdaj sprožila vprašanje meja — in sicer meri pri tem posebno na Sovjetsko zvezo. Že nekaj let je sem, kar so na kitajskih kartah veliki deli Jogovzhodne Azije označeni kot kitajsko ozemlje. V Pekingu so vedno trdili, da gre za ponatis starih kart še s časov pred revolucijo.

Ne dolgo tega pa so japonski listi prinesli razgovor Mao Ce Tunga z neko japonsko delegacijo. Ob tej priliki je Mao Ce Tung odkril svoje karte, pokazal je, da med nekdanjimi kitajskimi cesarji in sedanjimi voditelji v mnogih vprašanjih ni nobenih razlik.

Kitajska ne priznava sedanjih meja s Sovjetsko zvezo. Peking trdi, da bi morala vsa obala Daljnega vzhoda, od Vladivostoka do Nikolaievska ob ustju Amurja, pripasti Kitajski. Peking zahteva vse porečje Amurja, na tem področju pa so velika industrijska središča Habarovsk, Komsomolsk, je železniško križišče Cita. Kitajska zahteva celo del sovjetske Centralne Azije z Almo Ato, glavnim mestom Kazahstana.

Moskovska Izvestja so ondan prinesla karto kitajskih ozemeljskih zahtev. Iz te je razvidno, da zahtevajo Kitajci 1.500.000 kvadratnih km sovjetskega ozemlja.

Mao Ce Tung je v razgovoru z japonskimi socialisti dejal, da je Sovjetska zveza spremenila LR Mongolijo v bistvu v svojo provinco. Dejaj je, da je ta dežela pravzaprav

kitajska in da jo je Sovjetska zveza zasedla. Zdaj je Kitajska zaprla svoj pristanišča na Tihem oceanu za

Kitajska načenja vprašanje meja

vse blago, namenjeno Mongoliji, ta bo morala odslej uvažati vse stroje itd. iz zahoda iz evropskega dela Sovjetske zveze. Pot čez Ural in vso Sibirijo pa je zelo dolga, transport čez pol Azije bo zelo podražil blago. Mongolija se bo znašla pred novimi problemi.

Kitajski voditelj je med drugim dejal, da bi morali Kurili pripasti Japonski in da jih je Sovjetska zveza leta 1945 okupirala. Predsednik japonske vlade Ikeda je pozneje v tej zvezi opozoril, da Japonska ne bo iskala pomoči v Pekingu, skušala bo rešiti to vprašanje v razgovorih s Sovjetsko zvezo. — Kurilski otoki leže med Hokaidom, najsevernejšim japonskim otokom, in Kamčatko. Kurili so veliko področje ribolova, na teh otokih so veliki gozdni kompleksi.

Danes je še nemogoče oceniti vse posledice Mao Ce Tungove izjave, nihče ne ve, kam meri Kitajska. Zato poskušimo raje pogledati malo bliže.

V Adis Abebi se je končala konferenca afriških zunanjih ministrov, posvečena kongoškemu vprašanju. Položaj v Kongu je vse prej kot normalen, centralna vlada je brez avtoritete. Izven Leopoldvillja vlada

anarhija, več kot pol dežele je v rokah upornikov. Če se lahko zanesemo na najnovejša poročila, so kongški uporniki proglasili ljudsko republiko. Na čelu te (vlade) je Christophe Gbenye ki je bil v vladi Lumumbe notranji minister.

Kongo razjeda državljanska vojna, tu se bje borba za vpliv med proameriškimi in prokitajskimi elementi. Zahod in Vzhod merita svoje moči. Kongo je velika žrtev hladne vojne, Afrika gleda brez moči, s prekrizanimi rokami to borbo. Prav na primeru Konga se vidi, kako slaba je še Afrika, kako malo moči ima Organizacija afriške enotnosti. Kajti hladna vojna ni v interesu Afrike, ta celina mora ostati izven vseh konfliktov (sporov), če hoče rešiti svoje stoletne probleme.

Arabska liga ima močnejše korenine in tradicije. Pravzaprav je ta liga zdaj le še simbol arabskega bratstva, Arabci so imeli te dni že svoj drugi vrhunski sestanek. Na njem so razpravljali največ o vprašanju jordanskih voda. Izrael je namreč že zgradil kanal, po katerem bo šla voda Jordana na jug do pustinje Negev. To pustinjo nameravajo spremeniti v vrt, kajti zemlja je baje plodna, kar ji manjka, je voda.

Voda je glavni problem arabskih dežel. Egipt bo ta problem nekega dne rešil — Asuanski jezik, Irak ima dve reki: Evfrat in Tigris, Sirija in Jordanija bi lahko z zažejtjivo treh pritokov Jordana zadeli dve muhi, dobili bi potrebno hidroenergijo, vzeli bi nekaj vode Izraelu in tako oslabili njegov gospodarski potencial.

Če bodo Arabci izvedli ta načrt, bodo pred vsem svetom dokazali, da je postala arabska solidarnost iz besede nekaj stvarnega.

nim interesom — zaradi pomanjkanja znanja. Vzemimo na primer komuniste na odgovornem položaju, ki je sicer predan in ki ima pri svojem delu najboljše namene, pa kljub temu dela hude napake. Zakaj? Zato, ker je na odgovornem delovnem mestu, kjer je treba imeti ogromno znanja, da bi lahko opravljal delo uspešno. Če posameznik nima tega znanja, je prisiljen improvizirati, kar gre seveda na škodo kvalitete. Iz neznanja izvirajo napačne odločitve, zgrešene rešitve. Za kvaliteto neke določene aktivnosti

ne zadošča samo hotenje, biti za stvar, potrebno je tudi hotenje nekaj znati.

»Drugače povedano,« je zapisal Stane Kavčič, »potrebno je znanje. Mar ne nastajajo mnogi problemi in trenja prav zato, ker se tudi komunisti kar tako, ne da bi stvari poznali, opredeljujejo in dajejo avtoritativne ocene. Prav zaradi nezadostnega — ne strokovnega, marveč družbeno političnega poznavanja problemov, prav zaradi preozkega družbenega horizonta se dogaja, da delovni ljudje skupaj s komunisti glasujejo v orga-

nih samoupravljanja za sklepe, ki jih morajo pozneje z večjo ali manjšo politično in gospodarsko škodo popravljanje. In škodljiv politični sub-

jektivizem lahko preprečimo samo, če stvari globlje poznamo, torej z večjim znanjem komunistov in vseh delovnih ljudi.« J. R.

RIZ, Iskra in Rudi Čajevce spet skupaj v Zagrebu

Na letošnjem jesenskem Zagrebškem velesjemu razstavljajo naša renomirana tri podjetja s področja elektronike, avtomatike, telekomunikacij, merilne tehnike in sorodnih področij v skupnem paviljonu. To poslovno sode-

lovanje teh tovarn olajša kupcu pregled nad proizvodnjo, saj so predmeti razdeljeni samo po specializiranih področjih. Letos so razstavljeni samo proizvodi, ki so vključeni v serijsko proizvodnjo podjetij in jih je moč kupiti v specializiranih trgovinah vseh treh podjetij ter ostale trgovske mreže. Med novimi eksponati velja poudariti naslednje: električni števec, televizor avtomatik TP-522, kolorimeter, programatorji, visokofrekvenčni generator in stereofonski gramofoni.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● V soboto je predsednik Tito prerezal vrvico in s tem odprl 67. mednarodni zagrebški velesjem. Potem ko si je ogledal številne razstavne prostore, je izrazil zadovoljstvo nad napredkom, opaznem na vsakem koraku. Letos razstavlja več domačih razstavljavcev kot kdajkoli doslej (1202) in tudi število tujih se je znatno povečalo. Svoje izdelke razstavljajo proizvajalci iz 52 držav. Med njimi sta tudi Japonska in Iran, ki letos prvič uradno razstavljata. Sploh prvič pa razstavlja več afriških in arabskih držav, tako na primer Dahomej, Jemen in druge.

V pogovoru z novinarji je Tito odkrito izjavil, da ni zadovoljen z razvojem kooperacije v naši deželi. Čeprav smo precej napredovali, pa stanje še zmeraj ni tako, da bi bili lahko zadovoljni z njim. Zlasti nezadovoljiva je kooperacija med republikami. Porajajo se težnje, da bi imela vsaka center kooperacije na svojem ozemlju, kar je slabo, ker to ovira napredek. Nič nimamo proti obstajanju konkurence med podjetji, dokler ta ni na škodo jugoslovanskega gospodarstva. Nenehno si moramo prizadevati, da bi odstranili vse tisto, kar ovira ne samo naš hiter razvoj, temveč tudi našo nacionalno integracijo. To seveda ne pomeni negacijo kultur in nacionalnih posebnosti. Toda v naši družbi mora biti tudi nekaj, kar nas združuje. Vseprisod — v proizvodnji, integraciji, notranji delitvi — moramo paziti, da ne bi prišlo do stvari, ki bi nas razdruževale. Socialistična družba, če hoče uspešno napredovati, mora biti monolitna.

● V ponedeljek sta naš predsednik Tito in romunski državnik Dej prisostvovala začetku del na izgradnji največje hidrocentrale v Evropi, ki bo, ko bo zgrajena, dajala okrog 11 milijard kilovatnih ur električne energije letno. Na Dierdapu, kjer bo hidrocentrale, bo do leta 1971 nastalo 180 kilometrov dolgo jezero, v katerega bodo ukrotili ogromno silo Donave. Hidrocentrale, ki jo bodo gradili

strokovnjaki in delavci obeh dežel, z enakim deležem sredstev, bo rabila razvijanju gospodarstva ne le Jugoslavije in Rumunije, temveč tudi napredku drugih podonavskih držav — s povečanjem rečnega prometa.

● Odbor za vprašanja dela zveznega zbora zvezne skupščine bo te dni razpravljal o

PREMALO RAZVITA KOOPERACIJA

težav novih zakonskih predpisov o zaposlovanju. Po novem zavodi za zaposlitev ne bi bili več edini, ki bi dajali soglasje delovnim organizacijam za zaposlitev novih delavcev. V prihodnje naj bi imele tudi delovne organizacije pravico, da samostojno izbirajo delavce in določajo pogoje za delovna mesta, o čemer bi samo obveščale zavode. Vendar pa bodo v prihodnje delovne organizacije dolžne prijaviti ne le tekoče potrebe, odpovedi in presežke kot do sedaj, ampak tudi perspektivne potrebe po kadrih, razpise itd. Prednost pri zaposlovanju bi imeli v prihodnje tisti, ki so dalj časa brezposelni in ki nimajo dohodka nad določenim zneskom. Glede višine denarnega povračila za časno brezposelnost osebe niso predvidene nobene spremembe.

● V zveznem zavodu za cene menijo, da ni nobenih razlogov za nakupovalno mrzlico, ki so jo sprožile govorice o podražitvi obutve. Obutev se v resnici sploh ne bo podražila, ker ni za to nobene potrebe. Tistim, ki so si napravili zalogo več parov čevljev, pripočamo posebno pasto proti plesnobi.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Predsednik Tito obišče Madžarsko. Od 11. do 16. septembra bo predsednik Tito obiskal LR Madžarsko. Na Madžarsko ga je povabil predsednik vlade Janos Kadar. Oba državnika sta se sestala zadnjič lani na državnem posvetu v Karadjordjevu. Dne 19. septembra se bo ustavil za en dan v Beogradu voditelj Vzhodne Nemčije Walter Ulbricht, njegov obisk bo privatnega značaja. Tri dni pozneje pa bo prišel v Jugoslavijo predsednik Češkoslovaške Antonin Novotny, njegov obisk bo uraden.

● Bolgarija proslavlja. Te dni je minilo dvesto let od osvoboditve Bolgarije. Vodstvo Bolgarije so v tistih velikih trepetih prevzeli mladi kadri iz šole revolucionarja Dimitrova. Našo državo na proslavi zastopa v Sofiji Svetozar Vukmanović.

● Ameriški veleposlanik Taylor v Beli hiši. Ameriški zastopnik v Saigonu Taylor je ondan poročal predsedniku Johnsonu o Julnem Vietnamu. Po pisanju ameriških listov se je položaj v tej deželi v zadnjih dveh mesecih precej poslabšal.

● Hruščov v našem paviljonu. Na zadnji dan razstave gradbenih strojev v Moskvi je sovjetski premier Hruščov obiskal tudi naš paviljon. Tu ga je sprejel naš odpravnik poslov v Moskvi Feliks Gorski.

Na množičnem zborovanju v Trebnjem je pred približno 2000 ljudmi govoril ljudski poslanec, tovariš Ludvik Golob in jih seznanil z doseženimi uspehi in z napori, ki jih vlagajo občani in skupščina v kar najhitrejši razvoj tega področja.

Za večje prejemke — večja storilnost

Kolektiv suhorskega Lepisa ima več resnih težav

V Lesno predelovalni industriji Suhor so tudi razpravljali o povečanju osebnih dohodkov na račun cen nekaterim živilskim proizvodom, ki so se podražili. V podjetju trdijo, da je za povečanje osebnih dohodkov treba povečati storilnost. Delno so povečali norme za posamezne faze dela, delno pa so povečali še cene posameznih fazam dela. Pri proizvodnji police je znašal ob izpolnitvi norme najnižji dnevni zaslužek 720 din ali 18.720 dinarjev mesečno, najvišji dnevni zaslužek pa je bil 819 din ali 21.294 din mesečno. Zdaj bo znašal najnižji dnevni zaslužek 840 din, kar zneso na mesec 21.840 din, najvišji za-

služek pa bo 26.520 din na mesec. V Lepisu tako še zdaleč ne bodo mogli ustvariti najnižjih osebnih dohodkov, ki znašajo 25.000 dinarjev. Prav tako še niso resno razpravljali o prehodu na 42-urni teden. Delo je pretežno ročno in ob zmanjšanem delavniku ni mogoče obdržati proizvodnje na enaki ravni. Več vzrokov je za to, da podjetje ne more ustvariti večje proizvodnje. Eden glavnih je ta, da podjetje proizvaja skoraj izključno za izvoz. Cene v zadnjih letih niso spremenili, tako da so dalec zaostale za ekonomskimi cenami. Drugi vzrok je ta, da so delavci skoraj sami kmetje, ki so se pričeli. Priučit-

Jutri: polletni obračun skladov socialnega zavarovanja

Jutri zjutraj se bo ob 8. uri začela v Novem mestu skupščina Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev 4 dolenjskih občin. Člani bodo tokrat obravnavali poročilo o polletnem poslovanju sklada socialnega zavarovanja delavcev, nato pa bodo sklepali o pripravah na volitve polovice članov skupščine. Zavarovanje s področja občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje bo potek tokratnega srečanja skupščine socialnega zavarovanja prav gotovo zelo zanimivo, zato bomo o njem prihodnjic bolj podrobneje poročali.

Letos še večja razstava pohištva in gospodinjske opreme v Beogradu

Hkrati s sejmom oblačnja bo oktobra v prostorih Beogradskega sejma II. razstava pohištva in gospodinjske opreme. Lanska razstava, prva te vrste, je imela namen prilagoditi proizvodnjo rasti-ćim potrebam v stanovanjski izgradnji in izboljšati stike med posameznimi proizvajalci. Presegla je vsa pričakovanja in dosegla tudi izreden tržni uspeh. Zavoľjo tega so se odločili enako razstavo prirediti tudi letos, krog organizatorjev pa se je povečal. Razstaveni prostor bo precej večji kot lani, razen številnih tovarn pohištva, ki bodo razstavljale svoje izdelke, pa bodo sodelovali tudi največji jugoslovanski izvozniki, kot: Lesnina iz Ljubljane, Šipad iz Sarajeva in Eksportrdvo iz Zagreba. Pohištveno okovje bo razstavljala Unionmetal.

Slabo obiskan živilski sejem

Prvi ponedeljek v septembru je bil na novomeškem sejmišču sejem, ni pa bil tako obiskan, kot smo pričakovali. Dež in nevihta, ki je divjala minulo noč, je mnogim živilnorejcem preprečila obisk na sejmju. Kupci so lahko izbirali le med 456 manjšimi in 3 večjimi prašički ter 39 glavami živine. Prašičev je bilo prodanih 312; goveje živine pa le 16 glav.

Cene se niso dosti spremenile: manjši prašički 6500 do 11.000 din, večji od 12.000 do 22.000 din. Voli od 365 do 405 din, krave od 260 do 335 din, junci in telice od 380 do 420 din za kilogram žive teže.

V vsako hišo: DOLENJSKI LISTI

V tekmovanju gozdnih delavcev dva naša med prvaki

5. in 6. septembra je bilo v Ljubnem republiško tekmovanje gozdnih delavcev. 63 delavcev iz 14 gozdnih gospodarstev, med njimi so bili tudi tekmovalci iz vseh treh gozdarskih organizacij našega področja, se je pomerilo v osmih disciplinah. Tekmovali so v zaseku s sekiro, ciljanju s sekiro, enostavnem rezu z motorno žago, kombiniranem rezu z motorko, zaseku z motorno žago in lupljenju, maklanju ter sortiranju celuloznega lesa. To so glavne »discipline«, ki jih mora gozdni delavec uspešno obvladati za uspešno delo v gozdu. Najboljši posamezniki in ekipe so dobili lepe praktične in denarne nagrade. Izmed naših tekmovalcev je zasedel prvo mesto v delu z motorno žago med posamezniki Anton Pugelj, član kolektiva Kmetijskega gozdnega posestva Kocanje, Alojz Bobnar iz GG Novo mesto pa je zasedel prvo mesto v maklanju bukovega celuloznega lesa ter

najboljši rezultat v disciplini ciljanja s sekiro.

Tudi usnje in usnjarski izdelki na sejmju oblačil

Na letošnjem sejmju oblačil »Moda v svetlu« bodo razstavljali tudi predstavniki usnjarske, obutvene in usnjene-galantarijske industrije. Sledec dobljenim pobudam so organizatorji sejma sklenili prirediti tudi razstavo, na kateri bo sodelovala industrija, ki predeluje kože, ter industrija, ki izdeluje pribor in opremo za usnjarsko in obutveno industrijo. Stroj in opremo bodo razstavljale svetoľno znane tuje tovarne, razstavljjen pa bo tudi sodoben transportni trak za šivanje obutve, ki bo v pogonu. Razstavljalci se bodo na sejmju pogovorili o težavah in nalogah svoje panoge, o prodaji in izvozu svojih izdelkov ter tudi sicer izmenjali delovne izkušnje. Za to očje specializirano razstavo v okviru sejma je v Jugoslaviji št v inozemstvu precejšnje zanimanje.

Kdor je škropil, bo imel več grozdja

Blíza se čas, ko kmet pobere, kar je med letom nastavljal na polju in v vinogradu. Kakšen bo uspeh v okolici Metlike, smo povprašali domačina Janeza PLUTA s Krvavčjega vrha. Prišel je po opravih h kolarju Antonu Nemaniću, kjer nam je povedal: »Krompir nekaj gnije, zaradi dežja. Drugega sadja ni kaj prida, le sliv je dovolj. Pametno bi jih bilo sušiti, saj pride prav za zdravega in bolnega. Pa nimamo primerne sušilnice, ker je stara zanič. Cela vas bi se morala spraviti na novo, samo letos je že prepozno... Koruza je kar dobra; največ je porabimo za prašiče in kokoši, pa tudi žgance ima družina rada...«

»Kako pa kaj trta kaže?«
»Nekaj srednjega bo. Kdor je štirikrat škropil bo še kar nabral, drugi pa precej manj. Jaz sem naredil kakor je radio rekel in čeprav imam čez šestdeset let, sem sam znosil več kot štirideset hektov škropiva na hrbtu!«

Radijski aparat v častitljivem oblišju je z ganka s presenetljivo čistim tonom stresal lepe melodije po dvorišču. Polne češplje in utrujeni psi v njihovi senči, duh po svežem gnoju in sosedu s škafof pod roko na prijateljskem klepetu — tukaj je še dovolj idilike. Mojster kolar je obdeloval doge za sod:

»Veste, ni ljudi za delat. Grejo po tovarnah in vsak pravi, da se tam bolje zasuži. Pa samo osem ur je treba delat. Doma se bolj malo oglašajo. Kadar pa je treba pridet po grozdje, pa tak meščan še tri ali štiri zraven pripelje...«

V Beltovem izvozu je letos zaškripalo

Pred dvema letoma 4 stiskalnice v Gano, lani 10 stiskalnic v Sudan — letos nič! Izvoznih pogodb Belt letos ni sklepal. Zakaj? Ker pri licenčni pogodbi ni bilo vse v redu.

Za izdelovanje vibrostiskalnic, za katere je na zunanjem tržišču precej zanimanja, se je odločil Belt leta 1961. Licenco za izdelovanje teh strojev je firma Rosa Cometta iz Milana odstopila Jugoslovanskemu gradjevinskemu centru v Beogradu, ta pa črnomaljskemu Beltu. Do nesporazuma, ki je zavrl ves letošnji izvoz, je prišlo v besedilu pogodb. V listini, ki so jo podpisali Italijani in Beograjčani, je zapisano, da stiskalnic ne smejo izvažati, po pogodbi med Beltom in Beograjčani pa je izvoz dovoljen.

Ko so Beltovci svoje prve izdelke s ponosom poslali v Gano in v Sudan, so Italijani za to izvedeli in zagnali precejšen hrup. Grozili so z

mednarodnim sodiščem in seveda si Belt ni več upal svojih stiskalnic pošiljati na tuji trg, dokler se stvar ne uredi. Ze trikrat so se s predstavniki Rosa Comette pogovarjali, vendar do sporazuma ni prišlo. Kocka bo padla prihodnji teden, ko bodo zastopniki Belta odšli v Italijo na zadnji pogovor.

Tudi v obratu livarne za letošnje leto nimajo sklenjenih izvoznih pogodb. Izvažali so, vendar samo neodposlano blago iz leta 1963. Vzhodna Nemčija je leta 1962 kupila za 260.000 dolarjev karterjev za traktorje. Menili so, da je to več ali manj stalno tržišče, pa so se uštehili. Lani se je nenadoma spremenila vzhodnonemška gospodarska politika in za ta

artikej ni bilo več zanimanja. Tako je Beltu uspelo prodati na Češko in v Italijo le nekaj spojki za menjalnike.

Mar se je izvoz za vselej ustavil? Pravijo, da ne. V kolektivu si močno prizadevajo s pomočjo posredniških podjetij v Beogradu, Ljubljani, Kopru in Zagrebu najti tuje tržišče. Na zunanjem trgu bi lahko prodajali nekatere dele za avtomobilsko industrijo, predvsem zavorne bobne. Če bi jih hoteli prodati po razmeroma ugodni ceni, pa bi potrebovali nov švicarski avtomatski stroj. Belt se je odločil tak stroj kupiti in prav te dni poteka jo z Jugobanko zaključni razgovori o tem, ali bodo dobili investicijski kredit ali ne. Od tega je odvisna nadaljnja Beltova izvozna usoda.

Za živinorejo precej težki problemi

Bržkone je pitališče za 1000 stojišč, ki ga gradijo v Martinji vasi, eden največjih kmetijskih objektov, kar jih nastaja letos na Dolenjskem, nesporno pa je to največji objekt v trebanjski občini. Kmetijska zadruga iz Trebnjega bo imela tu svoje največje in najpomembnejše živinorejsko središče.

Če ne upoštevamo tega, do kdaj bo pitališče v Martinji vasi pripravljeno za sprejem živine, se že zdaj kaže, da bo problem dobiti zanj teleta. Po podatkih, s katerimi razpolaga zadruga, je v trebanjski občini le okrog 3800 krav, kar je vsekakor premalo in ne moremo upati, da bi z njihovimi teleti lahko na polnili pitališče. V zadrugi pravijo, da se bo treba postu-

žiti načina, ki je že v navadi pri nekaterih sosedih: da bi teleta kupili na drugih območjih (na primer v sosednji republiki) in jih dali v rejo svojim kmečkim kooperantom.

Na nadaljnje pridobivanje zemlje trenutno ne morejo računati, ker nimajo sredstev za skladišča in mehanizacijo. Pomanjkanje tega zlasti onemogoča intenzivnost

poljedelstva. Letos so se sicer že precej opremili s stroji (za 60.000.000 din), vendar pa to spričo nalog, ki jih ima zaduga v lastni in pogodbeni proizvodnji, ne zadostuje.

Tudi obrat čipsov (obrat za predelavo krompirja) na Mirni še ne dela v polni zmogljivosti, četudi so letos vložili vanj že 15 milijonov dinarjev. Ustavljena je bila gradnja tipskega skladišča za krompir, v katerega bi lahko spravili 100 vagonov krompirja. Gradnja so ustavili na podlagi pomanjkljive dokumentacije, pa tudi sicer so skladišča ni primerno za krompir.

PISMA UREDNIŠTVU

ZAKAJ POŠTA PO OVINKIH?

Tov. urednik!
Odkar so v Kapelah pri Brežicah uknili pošto, mora pismonoša Ivan Lahovič opraviti vsak dan kar 60 km dolgo pot. Po dosepu pošiljke mora vsako jutro najprej v Dobovo, nato pa jih raznese po vaseh: Podvinje, Kapele, Vrhnje, Jereslavce, Slogonsko, Rakovec in Zupelenci. Hkrati ko pošto raznaša, pobere še to, kar so prebivalci vrgli v nabiralnike, si nato v Kapelah natovori še ono, kar se je čez dan nabralo v nabiralnikih, in oboje zvečer odpelje v Dobovo. Pismonoša Lahovič, ki stanuje v Jereslavcih, opravi na ta način vsak dan peš in z mopedom približno 60 km dolgo pot, kar ni malo. Vse do letos, ko so uknili pošto v Kapelah, so pošiljke dostavljali iz Brežic v Kapele v poštni vreči z avtobusom. Odlej jih odpremiljo do Dobove, odkoder jih Lahovič, kot smo že opisali, dostavlja naslovljenecem. Sedaj zadeva še nekako gre, čeprav že zdaj dobivajo naslovniki pošto in časopise precej pozneje kot prej. Veliko slabše pa bo pozimi in na jesen, ko bo začelo deževje, ker bo takrat Lahovič lahko dostavljal pošto v posamezne kraje samo vsak drugi dan. Okoliš bo namreč treba razdeliti v več delov. Mnogi naročniki bodo takrat dobili po dva ali tri dni stare dnevnike, nedeljske izdaje časopisov pa oddo prihajale šele v torek ali sredo. Ljudje se zaskrbijo uprašujejo tudi to, kaj bo z dostavo nujnih brzo-

javk? Po pakete morajo naročniki že sedaj v Dobovo, zbiralnice v Kapelah pa sprejema le manjše pakete. Ali PTT podjetje res ne najde nobene druge rešitve? Ali se vada ne bi dalo urediti vsaj to, da bi dostavljali pakete (če že drugo nel) po avtobusu do zbiralnice v Kapele? Vsa ta vprašanja so boljše bolj umestna, ker vse kaže, da PTT podjetje

Pismonoša Ivan Lackovič

ni z ukinitvijo poštnega urada v Kapelah pridobilo prav nič, saj bo zaradi prevelikega okoliša moralo Lahoviču dodeliti v pomoč še enega dostaviljača, ki poprej ni bil potreben. Samo na ta način bo zagotovljena vsaj kolikor toliko redna dostava!
DAMJAN VAHEN,
KAPELE

Šola v malem za upravljavce

Danes in jutri bo v prostori mladinskega kluba v Črnomlju dvodnevni seminar, ki ga je organiziral občinski sindikalni svet za vse predstavnike delavskih svetov in upravnih odborov gospodarskih organizacij.

Ker je bilo ob volitvah v samoupravne organe izvoljenih precej novih ljudi na odgovornejša mesta v delavskem samoupravljanju, je bil tak seminar potreben. Udeleženci bodo v teh dveh dneh spoznali vlogo in sistem samoupravnih organov, obravnavali bodo delitev dohodka, reprodukcije in investicije ter medsebojna družbene odnose.

Krajevna skupnost je zelo potrebna

Krajevna skupnost na Mirni bo predvidoma obsegala območja sedanjega krajevnega odbora. Zamisel je seveda še na papirju, iniciativni odbor pa tudi ni pripravil statutarnega osnutka za tako skupnost. To je v resnici trd oreh, katerega pa se še niso resno lotili. In vendar bodo morali kaj kmalu, kajti nerešena vprašanja naravnost zahtevajo čimprejšnjo ustanovitve krajevnih skupnosti (pomankljiva komunalna ureditev za razna drobna popravila poti, razsvetljave, kanalizacije in ostalega, kar bi bilo v korist kraja). Mirenčani menijo, da bi lahko krajevna skupnost za malo denarja odpravila prenekatero pomankljivost.

Mali oglasi v domačem listu: zanesljiv uspeh!

Viden napredek v zdravstvu

Dolga leta so bili v belokranjskem zdravstvu najbolj pereč problem kadri. Zda se je stanje močno popravilo. Trenutno je problem št. 1 v črnomaljski zdravstveni službi ta, da ljudje zaradi tega, ker morajo sami plačevati stroške, pridejo k zdravniku prepozno. Prav tako podjetja mnogo premalo skrbijo za preprečevanje boleznih in poškodb. In končno: veliko premalo razpoložljivih sredstev je namenjenih za preventivno zdravljenje borcov, invalidov in otrok.

Kakšno je trenutno stanje v Črnomlju? 5 zdravnikov v splošni zdravstveni službi skrbi za približno 17 tisoč ljudi, tako da pride na enega zdravnika okrog 3500 prebivalcev. V zobozdravstveni službi bodo s 1. septembrom trije zobni terapevti. Svojega zobozdravnika bodo dobili še v Semiču, tako da bo rešen problem zdravstva tudi v okoliških krajih. Kljub tej delno rešeni situaciji pa stanje zdravstvenih delavcev ne zadošča. Potrebno bo poiskati še enega ali dva zdravnika in nekaj zobotehnikov. V perspektivi je problem že rešen, saj zavod štipendira 3 zdravnike, 3 stomatologe in tri medicinske sestre ter eno zobno asistentko. V ta namen daje Zdravstveni dom precej lastnih sredstev.

Kljub temu, da tuberkuloza ni več tak problem, kot je bila nekoč, se vendar kaže potreba po stalnem delu proti tuberkuloznemu dispanzerju. Predvsem bo potrebna kontrola novozaposlenih delavcev v težki industriji.

Z namenom, da bi olajšali prebivalcem iskanje specialistične zobozdravstvene službe, zlasti za otroke, je v tem letu uvedena enkrat na mesec ambulanta za zdravljenje čeljustnih anomalij pri otrocih, ki je že opravila svoj obstoj. Zanimanje zanjo je naravnost ogromno.

Medtem ko so zadovoljivo rešeni prostori v Črnomlju in Semiču, pa je zobozdravstve-

na postaja na Vinici v nemo-gočem stanju. Zato namera-vajo še letos izdelati načrte za izgradnjo nove postaje.

V izdatno pomoč je zdravstvenim delavcem tudi veliko razumevanje, ki ga kaže črnomaljska občina. V stanovanjskih problemih jim nudi vso podporo, problemu zdravstva pa je bila posvečena tu-

di cela seja občinske skupščine. Kolektiv je smernice, ki so jih sprejeli na seji, z razumevanjem sprejel.

Trenutno je največa ovira za nadaljnji razvoj nerazširjeno zdravstveno zavarovanje kmetov. Ko bo tudi ta ovira odstranjena, se obetajo zdravstvu v Beli krajini še lepši časi.

Zadnja mladinska brigada je odšla z delovišča

29. avgusta je prenehala delati na cesti Metlika-Črnomelj zadnja mladinska delovna brigada. Petdeset mladih ljudi — brigadirjev III. črnomaljske brigade Janka Starihe — se je poslovilo od delovišča, na katerem so mesec dni pridno delali.

Od vseh brigad, ki so delale letos na tej cesti, je bila zadnja brigada najmlajša, saj je bila povprečna starost brigadirjev nekaj nad 16 let. In vendar so se kmečki fantje in vajenci, vajeni trdnega dela, tudi tu zelo dobro postavili. Če ne bi bilo v tem mesecu toliko deževja, bi lahko zabeležili še dosti boljše delovne uspehe. Brigada je bila udarna, četudi je delala v težkih delovnih pogojih.

Komandant brigade, študent matematike Jože Pavlič, ima nemalo zaslug za tolikšen uspeh brigade. Nepretgoma je delal in skrbel tudi za prijetno življenje brigadirjev v prostem času. Imeli so 4 predavanja, srečanje z avstrijsko in italijansko mladino, ki je obiskala Belo krajino, 3 kino predstave in več športnih tekmovanj. Tudi avto-moto tečaj je uspešno deloval, vendar samo za mopediste, ker so brigadirji premladi, da bi se učili vožnje z motorjem ali avtomobilom.

Na zaključnem večeru, ki so ga imeli brigadirji zadnji dan, so se mladi ljudje zadnjič skupaj poveselili. Razšli so se po domovih, žulji njihovih rok pa so ostali na cesti. Kadarkoli se bodo peljali po novi, moderni cesti, bodo lahko rekli: »Glej, tudi jaz sem jo pomagal graditi!«

R.

Mladinska organizacija pred novimi nalogami

Občinski komite ZMS Črnomelj je sklenil do konca septembra opraviti letne konference mladinskih aktivov. Mladina bo na teh konferencah predlagala nove tovariše in tovarišice v vodstva orga-

nizacije, predvsem tiste, ki so za to delo že nekoliko usposobljeni in so obiskovali spomladanske mladinske seminarje.

Mimo tega bodo vaški aktivni obravnavali socializacijo vasi, delovna aktivna v Gribljah in v Butoraju pa bosta še posebej razpravljala o podružbljenju zemljišč in kooperacijski proizvodnji.

V podjetjih se bodo mladinski aktivni pomudili največ pri storilnosti, ki jo dosegajo pri delu, s tem v zvezi pa bodo govorili tudi o tekmovanju v produktivnosti, katera bo občinski komite ZMS razpisal v jeseni.

KDO BO REŠIL KRALJIČNO?

Radi berete povestice? Seveda, zato vas je tudi tale naslov pritegnil. Vendar naša današnja kraljična je — šolstvo v Beli krajini. Kot da bi bilo uročeno, je vsako leto v težjem položaju.

»Manjka nam približno 40 predmetnih učiteljev, celo v Črnomlju ne bomo imeli za sedenih vseh mest. Šole v občini razpolagajo s približno 75 odstotki učnih moči. Zato bomo morali skrbeti pouk tehnične vzgoje, telesne vzgoje in gospodinjskih predmetov.

Učitelji nočejo na deželo, čeprav plače niso nižje kot v sosednjih občinah. Boje se slabih prometnih zvez, upamo pa, da se bo to z novo cesto kaj popravilo.

Morali bomo ukiniti nekatere nepopolne šole, vendar smo postavljeni pred novo težavo, ker avtobusne proge niso rentabilne. Če bi bila vozila polno zasedena, se nam bolj izplača regresirati prevoz otrok v center kot pa vzdrževati šolo. Tako namestavamo organizirati prevoz s Stražnega vrha, če bo dovolj otrok in če bo metliška skupščina soglašala s tem, da bi avtobus iz Ostriža odhajal dvajset minut prej.

Sredstva za šolstvo so planirana po možnostih občine, ne pa po dejanskih potrebah. Občina je sicer dolžna zagotoviti brezplačno solanje, vendar z ozirom na trenutno denarno stisko te obveze ne more izpolniti. V letošnjem letu je zagotovljenih na primer za prevoze 900.000 dinarjev, potrebovali pa bomo okrog osem milijonov! Podjetja bi se morala bolj zavzeti za izvedbo tehničnega pouka. Svet je predlagal, da bi posamezne delovne organizacije prevzele patronat nad nekaterimi šolami in pomagale s stroji, kadri in z opremo.

Zaradi pomanjkanja predmetnih učiteljev bi morali misliti na možnost, da bi en učitelj poučeval na več šolah hkrati. To bi bilo možno na primer na relaciji Vinica — Črnomelj, vendar je težko uskladiti urnike in ne vem, če bomo uspeli.

Preden smo se poslovili, se je še nasmehnil:

»Ne bi rad, da bi bil kdo prizadet, saj veste da se v takemle razgovoru lahko tudi na kaj pozabi...«

Če smo torej kaj pozabili, nismo nalašč, pa tudi tale naša povestica se še ne konča na tej strani... m.

Dosledno uresničevati sklepe upravljalcev

Občinski sindikalni plenum v Črnomlju je skupno s strokovnim odborom za industrijo in rudarstvo pred kratkim razpravljalo o zelo pomembnih vprašanjih: o uspešnih gospodarjenju v prvem polletju in raznih organizacijsko-kadrovskih zadevah.

Sprejeli so več sklepov, katere naj bi sindikalne organizacije upoštevale pri bodočem delu. V večjih delovnih kolektivih bi morali organizirati lastne seminarje s članji delavskega sveta in upravnega odbora ter upravljavce temeljito seznaniti z vlogo delavskega samoupravljanja in z njihovimi nalogami. O tem so sicer že večkrat govorili, doslej pa so seminarje

Založba »BOREC« razstavlja v Semiču

Založba »Borec« iz Ljubljane je izdala že precej zelo zanimivih knjig, ki obravnavajo temajko iz NOB. Ker te knjige širšemu krogu bralcev niso dovolj znane, vse premalo pa vedo o njih tudi prebivalci Semiča in okolice, prireja založba »Borec« v nedeljo, 13. septembra, razstavo vse doslej izšlih knjig. Semičani se bodo ob tej priložnosti lahko naročili na knjižne zbirke založbe Borec in na glasilo »TV 15«, zato so vabljeni vsi prijatelji lepe knjige!

imeli le v Rudniku, pri Splošnem trgovskem podjetju in v semiški Iskri.

Praksa je pokazala, da so pravilniki o nagrajevanju v nekaterih podjetjih ostali neizpremenjeni več let in so pozabljeni ležali v predalih. Sindikalna organizacija bi morala zahtevati od organov upravljanja posebno komisijo, ki bo stalno izpopolnjevala pravilnike in sistem nagrajevanja.

V vseh podjetjih naj bi tudi zaostriili vprašanje vzgoje kadrov in spet je sindikat tisti, ki bi moral vztrajati pri tem, da se kadrovska politika uskladi z delovnimi programi. Po drugi strani pa bi moral skrbeti, da bi vsak sklep organov samoupravljanja v najkrajšem času prišel do slehernega delavca.

S pomočjo posebnih komisij naj bi sindikat v delovni organizaciji proučil tudi delovna mesta, plačana pod 30.000 dinarji, hkrati pa ugotovil vzroke za tako stanje.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da so bili kolektivni vse premalo seznanjeni z delovnimi programi podjetij in da bi morali vsaj za leto 1965 o tem pravočasno razpravljati. Tudi o nezdruženosti znotraj delovne organizacije skoro nikjer ni bilo večjih kolektivnih razprav, dostikrat pa je bil prav tu vzrok slabega gospodarjenja.

Člani občinskega sindikalnega plenuma, kakor tudi ostali pristojni, so bili mnenja, da je najvažnejša naloga vseh sindikalnih organizacij budno spremljati sklepe

in odločitve organov samoupravljanja ter njihovo uresničitev. Od sprejetega sklepa nimajo delavci nič, če leta ni uresničen! V primeru, da je sklep ostal le na papirju, pa bi morala sindikalna organizacija krivca klicati na odgovor.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: dr. Erna Primožič, dr. Franc Hübscher, Alojzij Sašek, Jožica Muhič, Ljudmila Zupančič, Kristina Ostrončič, član kolektiva Splošna bolnica Novo mesto; Anton Gregorčič, član kolektiva Iskra Novo mesto.

Novi betonski most na belokranjski cesti pri Primostku je eden največjih objektov pri gradnji. Kot vidite na sliki, je že v celoti dograjen; leseni most, ki je dolga leta povezoval oba brega Lahinje, bodo kmalu podri.

Čeprav gre za najdragocenejšo investicijo — za znanje, pravijo, da v tako težkem položaju še niso bili! Zadnjič ste lahko brali kako je s to stvarjo okrog Metlike. Za danes pa smo vam pripravili razgovor z referentom za skupščinske zadeve in prosveto Jožetom Strmecem iz Črnomlja:

»Kdaj bomo dobili v Dobovi krajevno skupnost?«

Prebivalci iz Dobove in okoljskih vasi se sprašujejo, kdaj neki bodo dobili svojo krajevno skupnost. Radi bi jo ustanovili čim prej, ker menijo, da jo čaka precej dela. Trenutno opravlja njene naloge krajevni urad, vendar ima ta svoje delovno območje in se ne more podrobneje

spuščati v zadeve, ki bi jih krajevna skupnost lahko reševala mnogo bolj uspešno.

Najbolj pereče je stanje otroškega varstva, servisnih služb in podobno. Novo ustanovljena krajevna skupnost naj bi razen tega prevzela tudi gospodarjenje z gramoznico. S prodajo kvalitetnega gramoza bi si lahko zagotovila najnujnejša sredstva za opravljanje tekočih nalog. Gramoz je izredno dober in uporaben za omete, za beton in drugo, zato je

tudi kupcev precej. Letos je krajevni urad dobil 1 milijon dinarjev. Prodaja bi ga lahko še več, vendar je treba gramoznico na novo odkriti in kupiti nakladalec. Krajevna skupnost ima torej dobro osnovo za gospodarjenje in s prodajo gramoza bi si lahko zagotovila denar za ureditev najpotrebnejših servisov in ureditev otroškega vrta. Vedno več staršev je zaposlenih in trenutno jih dela v dobovskih podjetjih nekaj nad 360, približno toliko pa se

jih vozi na delo izven Dobove. Društvo prijateljev mladine pripravljata analizo, s katero bo ugotovilo, koliko staršev bi pošiljalo svoje otroke v vrtec. Ko bo znano število, bodo skušali najti primeren prostor za varstvo predšolske mladine.

Vino Brežice pred novo sezono

Lani je brežiško »Vino«, ki je po pogodbi vezano s kmetijsko zadrugo Bizeljsko, odkupilo na svojem območju 70 vagonov vin, 60 odstotkov vin so vstekleničili, ostalo pa prodajajo odprto. Letos menijo, da bodo odkupili 100 do 120 vagonov vin. Vstekleničili bi radi več vina kot lani: 70 odstotkov v sklopu podjetja imajo lastne prodajalne v Brežicah, Ljubljani, Zagrebu in Varaždinu, zdaj pa bodo odprli še prodajalno v Celju. V glavnem prodajajo vina z Bizeljskega in Dolenjskega: bizeljsko belo in rdeče ter cviček, ki je vse bolj popularen. Sodelovali so na Gorenjskem sejmu, na Ljubljanski sejmu pa so poslali vzorce vin.

Matični urad Boštanj

Rojstev in porok ni bilo: Umrli sta: Agata Erman, učiteljica iz Kozjskega, 79 let, in Janez Rak, posestnik iz Laz, 67 let.

BREŽIŠKE VESTI

prej, ker menijo, da jo čaka precej dela. Trenutno opravlja njene naloge krajevni urad, vendar ima ta svoje delovno območje in se ne more podrobneje

Spet nova trgovina v Brežicah

Trgovsko podjetje Ljudska potrošnja iz Brežic je v petek, 4. septembra, odprlo obnovljeno poslovalnico »Doma« sredi mesta. Prodajni prostor je razdeljen na dva samostojna oddelka. V prvem prodajajo živila, v drugem pa pohištvu, posteljino, talne obloge, zavese — skratka vse, kar je potrebno za opremo doma.

Potrošniki so veseli zlasti sodobne oprebe v oddelku z živilom, kajti teh prodajal je

doslej v Brežicah vedno primanjkovalo. Za začetek je bil še prav posebno vabljen prodajni pult z delkatesami. Upajmo, da bo tudi vnaprej tako dobro založen. V novi živilski trgovini je okrepčevalnica in rimočiči lahko dobijo tam pecivo, kavo, pivo in brezalkoholne pijače. Če bo potrebno, bodo v oddelku z živilom prodajali tudi kruh.

Prodajalna pohištva je v obnovljenih prostorih mnogo

bolj vabljiva. Na razpolago bo imela tudi vse potrebne stranske prostore in kupci bodo imeli lažji dostop do skladišča kot prej, ko je bilo vse pohištvo stisnjeno na podstrešju.

Brežice se kot trgovski center Spodnjega Posavja vedno bolj uveljavljajo. Blagovni promet iz leta v leto narašča. V trgovskem podjetju »Ljudska potrošnja« se je lani povečal promet v primerjavi z letom 1956 skoraj za dvakrat. Prodajne zmogljivosti pa so bile še prav take kot pred 50 leti. To je spodbudilo kolektiv, da se je začel spoprijemati z modernizacijo svojih poslovalnic. Nalog se je lotil z dokaj skromnimi sredstvi in si marsikaj pomagala z zasilnimi rešitvami. Tako je leta 1957 delno z lastnimi sredstvi, delno pa s posojilom preuredil neizkoriščene prostore v poslovalnici z železnino in elektromaterialom. Ta trgovina je zaradi pestre izbire blaga železninarske stroke znana daleč naokrog.

Leta 1959 je Ljudska potrošnja na novo opremila poslovalnico »Tekstilusnja«, leta 1961 pa so se samoupravni organi odločili za preureditev trgovine z mešanim blagom v specializirano poslovalnico s tekstilom in konfekcijo. Poslovalnica »MODA« privablja leto za letom več kupcev.

V obnovljeno poslovalnico »Doma« je podjetje vložilo 55 milijonov dinarjev. S preureditvijo za pričetki 5. aprila letos. Dela so se nekoliko zavlekla, kajti računali so, da bo obnovljeni lokal odprt že sredi julija.

Brežiške gradnje

V brežiški občini so letos zgradili 17 nadomestnih enodružinskih hiš, 20 enodružinskih, osem gospodarskih poslopj in devet građen družbenega standarda. Omeniti pa velja tudi štiri divje gradnje v turističnem delu, ob strugi Krke.

Vedno več cvetja na oknih

Zadnje čase so prebivalci Loke in Račice še bolj kot prej pričeli urejevati svoja naselja. Ob hišah in po oknih gojijo lepotično cvetje, kar napravi na številne izletnike zelo ugoden vtis.

Tako so na poti iz Radeč proti Loki zelo lepo urejene Skrabčeva in Tavčarjeva hiša, kakor tudi gostilna »Pri Ježu«, na trgu pa sta v okras Golobova in Jančičeva hiša. V smeri proti Račici imajo lepo cvetje Mlinarjevi, Lipovškovi, Zagorčevi in Skuškovci, v vasi Račici pa so najlepše okrašene Ocvirkova, Stanglova in Korošičeva hiša. Videti je, da prebivalci kar tekmujejo med seboj, kdo bo imel lepše urejeno pročelje doma.

S. Sk.

Trgatev ranega grozdja na Bizeljskem

Se dober teden in v bizeljskih vinogradih bo klopotec naznanil začetek trgatve. Strokovnjaki v kmetijski zadrugi računajo, da bo do tedaj dozorelo rano grozdje, ki uspeva na površini štirih hektarov. Vreme letos grozdju ni najbolj naklonjeno. Če ne bo v septembru dovolj sončnih dni, bo letina kisla. V prvi trgatvi bodo trkali portugalko in ranino, ki jo zadržajo v glavnem proda kot mošt.

Kasnejših sort ima kmetijska zadruga Bizeljsko 38 hektarov. Drugo trgatve napovedujejo v oktobru. Upajo, da bo septembrsko sonce dovolj toplo, da bo grozdje dobilo potreben sladkor.

V Pišecah so dozorele breskve in obirajo jih že dober teden. Na posestvu jih prodajajo po 140 dinarjev kilo-

gram. Letina je bila dobra in računajo, da jih bodo nargali okoli 7000 kilogramov. Največ jih prodajo v Kranj in Ljubljano. Zanimivo je, da so zasebniki letos cenejši in jih prodajajo na trgu po 100 dinarjev kilogram.

Sadna letina letos ne obeta veliko. Razen breskve bodo dobro obrodile samo še slive. Na Bizeljskem smo zvedeli, da je za sadje težko dobiti kupece. Celotista jabolka in

Vlado Lamut: Kopalka

hruške, ki jih imajo, bodo slabo prodali. Potrošniki zahtevajo prvovrstno sadje, ki ga v teh predelih ni veliko. Večino nasadov bo treba obnoviti.

Novo v Brežicah

V soboto je bil brežiški živilski trg zelo dobro obiskan. Kmetice so imele na prodaj največ sadja, paradiznika in krompirja. Krompir so prodajale po 45 in 50 dinarjev, paradiznik po 100 dinarjev, solato po 100 dinarjev, mleko po 70 dinarjev liter in sir po 80 dinarjev merico. Breskve so na trgu že dalj časa po 100 din, grozdje pa po 200 dinarjev. Veliko je bilo tudi kupcev za piščance iz pitličev v Mokricah, ki so jih prodajali po 600 dinarjev kilogram.

Gospodinj v Brežicah že nekaj dni zama povprašujejo za patenti kozoarci za vlaganje. Pomanjka se stara pesem, da jih zmanjka vedno v sezoni vzhavanja. Vsem tistim, ki so odšli iz trgovin praznih rok, naj bo v tolažbo vest, da je kozoarcev zmanjkalo tudi v Krškem, v Sevnici in v Novem mestu!

S 1. septembrom je v Brežicah začel spet redno delati otroški vrtec. Do predvočrajšnjim so starši vpisali vanj 45 otrok. Precej jih že napovedujejo in uprava vrta računa, da bo njihovo število mnogo večje konec tega meseca.

Mar res samo cesta Bizeljsko-Dramlje?

Tako se sprašujejo Pišecani že vse dni, odkar dela buldožer traso ceste, ki bo povezovala Pišce z Bizeljskim. Ali je njihova zaskrbljenost upravičena? Verjetno ne!

V sredo, 26. avgusta, je imel odbor za gradnjo omenjene ceste sestanek na Bizeljskem. Prisoten je bil tudi predsednik ObS Brežice. Na sestanku so razpravljali o problemih gradnje, na katere je odbor naletel. Buldožer dokaj hitro prodira proti Dramlji, potrebno pa bi bilo, da bi takoj za njim nasipavali gramoz. To delo bo moralo biti opravljeno še pred jesenskimi deževjem. Po trasi ne bo dovoljen prevoz z vprego, to so na sestanku še posebno poudarili. Člani odbora so se pogovorili tudi o gradnji mostu preko Dramlje in o pripravi kamenja ter gramoza v Pišecah. Odborniki s piščekkega konca so bili zadovoljni, da takoj pričnejo delati. Zagotovljena so jim bila sredstva v višini 300.000 din. Ta znesek je namenjen samo za letošnjo pripravo materiala. Nedovoljna količina gramoza bi zavirala hitro gradnjo ceste. Člani odbora so se odločili opraviti pripravljala dela čim hitreje, zanašajo pa se seveda na vsestransko pomoč občanov obeh krajev. Po hitrem začetku del posamezniki sodijo, da bi 3800 m dolga cesta lahko bila zgrajena konec prihodnjega leta. Tako hitro opravljena naloga bi bila vsakakor velik ponos občanov Pišec in Bizeljskega.

Pri gradnji te ceste moramo govoriti o občanah, saj jo grade tako rekoč sami. Tu ni po sredi posebnega investitorja. Ljudje pa upajo v pomoč občine in gospodarskih organizacij ter ustanov, katere imajo interes pri gradnji ceste. Toda slednje bodo priskočile na pomoč samo v primeru, če bodo občani nadaljevali z delom tako kakor so začeli in se odločili! Nikakor pa ni in ne bi bilo prav, da bi posamezniki nasedali nesmiselnim in škodljivim govoricam, da Bizeljski grade cesto samo za sebe! Takoj bi se lahko vprašali — le čemu? Cesta do Dramlje bi bila skorajda brez pomena. Z ene strani je bilo potrebno pričeti in ker je iz bizeljske strani lažji dostop, so začeli delati z Bizeljskega. Ko bo cesta gotova, bodo vsi videli nesmiselnost govoric, ki krožijo na drugi strani Dramlje. Namen obeh strani je enak, toda Pišecani se naj zavedajo, da bo za njih cesta najpomembnejša.

Rk.

ZAMUJENO BO TEŽKO NADOKNADITI

Z izvozom v letošnjem prvem polletju Sevnici niso zadovoljni. Stanje je precej kritično in delovne organizacije bodo le težko nadoknadile zamujeno. Realizacija planiranega izvoza v občini je bila do konca junija izpolnjena komaj z 11,5 odstotka, kar znaša 49,7 odst. izvoza v lanskoletnem obdobju januar-junij.

Največ je izvozila Kopitar, vendar tudi to podjetje ni izpolnilo planiranih obveznosti. Na tuja tržišča so prodali 24,5 odstotka predvidenih količin. Računajo, da bodo plan kljub temu dosegli, ker se obeta večji izvoz v kasnejših mesecih.

V Jugotranju je polletna slika bolj zaskrbljujoča. Podjet-

je je izvozilo komaj 17,4 odstotka celotnega plana oz. 15,4 odstotka lanskoletnega izvoza v tem obdobju. Tolikšno omejitev v prodaji za inozemstvo razlagajo z izredno velikim povpraševanjem po njihovih proizvodih na domačem trgu. V drugem polletju si obetajo sicer boljši izvoz, vendar bodo plan le težko uresničili, ker dosegajo na zunanem tržišču letos slabše finančne rezultate zaradi visokih proizvodnih stroškov.

Konfekcija »Lisca« se je uvrstila med izvoznike šele v drugem polletju. Njeno pobudo za uveljavljanje na tujem trgu je treba vsekakor pozdraviti. Upajmo, da bo kolektiv uspel v svojih prizadevanjih in da kakovost njegovih proizvodov ne bo zaosta-

jala za zahtevami tujega naročnika.

V prvem polletju se tudi Mizarstva produktivna zadruga ne more pohvaliti z izvoznimi uspehi. Dosegla je komaj 6,4 odstotka plana in zagotavlja, da bo v kasnejšem obdobju v celoti izpolnila svoje obveznosti.

Med izvoznike pršteva v sevnici občini tudi obe kmetijski zadrugi, vendar ti dve gospodarski organizaciji prav tako precej zaostajata in ne izpolnjujeta planiranih nalog.

Predvsem velja to za KZ Sevnica, ki ni dosegla niti minimalne vrednosti izvoza (3,1 odst.). Zadruga v Krmelju je nekoliko na boljšem in je izpolnila 18,4 odst. plana. Obe zadrugi sta planirali izvoz mesa. Zaradi pomanjkanja živine jima to ni uspelo in sta morali najprej ustreči potrebam domačega tržišča. V prihodnje se bo treba predvsem po-

Spremenjena stopnja prometnega davka na alkoholne pijače

Danes se bosta v Sevnici prvič po poletnem premoru sestala oba zbora občinske skupščine. Pretresala bosta poročilo o realizaciji družbenega plana v prvem polletju in poročilo o delu sveta za družbeni plan in finance. Skupščina bo nadalje obravnavala predlog za spremembo odloka o občinskem prometnem davku na alkoholne pijače. Za gostinstvo velja nova stopnja 10 odst. od prodajne cene za naravna vina, 10. odst. od prodajne cene piva in 25. odst. od ostalih alkoholnih pijač.

V trgovini je stopnja višja: 20. odst. za naravna vina, 15. odst. za pivo in 25. odst. za ostale alkoholne pijače. Zasebni proizvajalci plačajo 10 din davka od litra naravnega vina. Na dnevnem redu današnje

Matični urad Studenec

Avgusta je bil doma rojen 1 deček in 1 deklica. — Poročili so se: Jože Gorenc, delavec iz Studenca, in Ljudmila Felčič, poljedelka iz Rovišč; Frančišek Kunšek, delavec iz Senovega, in Ivanka Kojnc, poljedelka iz Dol. Ori. — Umrli je Janez Salmič iz Arta, 61 let.

Matični urad Bučka

Avgusta ni bilo rojstev, niti porok. — Umrli je Terenzija Novšak, kmetovalka iz Močvirij, 59. let.

SEVNIŠKI VESTNIK

truditi za večje število pitane živine na tem območju.

Za vse gospodarske organizacije v občini Sevnica velja opozorilo občinske skupščine, da se kljub težavam, ki nastajajo pri poskusih uveljavljanja na tujih tržiščih, še naprej trudijo, da bodo proizvajale za tujino. To pa pomeni stalna prizadevanja za kvaliteto, skrb za boljše izkoriščenost vseh zmogljivosti in večjo produktivnost.

J. T.

Sevnica z gradom

SMO ŽE ČEZ POLOVICO!

Pretekli teden je astalni jezih na cesti Metlika—Crnomelj segel že do Gradaca. Tako je pred delavci in strokovnjaki Cestnega podjetja Novega mesta ostalo od skupne dolžine 14 kilometrov še šest in pol kilometrov gradbišča, vzdolž katerega že po vsej trasi hrumi mehanizacija. Inž. KOTNIK je povedal, da bo cestniški končan predvidoma oktobra — čas do otvoritve pa bodo porabili za dokončno ureditev.

Največji in najzanimivejši objekt na trasi je eleganten most v Primostku Dolg je 68 m, projektiral pa ga je inž. Cvetko Lapajne, profesor na fakulteti za arhitektu-

ro v Ljubljani; ter naš znani specialist za mostove.

Posebnost je tudi podporni zid v ovinku skozi Gradac. Vanj so vgradili 800 kubičnih metrov betona. Preseneča tanka izvedba zidu, saj so dosti nižji zidovi navadno debelejši. Ta pa je zaradi velike obremenitve grajen iz armiranega betona (zaradi nevarnosti, da bi se prekucnil), navzven pa so ga zavarovali s posebno peto, ki prestraža glavni del prometne obremenitve.

Zdaj, ko so odšle brigade, uporabljajo podjetje samo svojo delovno silo. To so predvsem sezonski delavci iz Hrvaške in Bosne. Delavci si

kuhajo sami v skupinah po 30 ljudi. Fižol in podobna živila prinesejo že iz svojih krajev, tako da bi bili stroški s prehrano čim manjši. Podjetje plača zdravstvene preglede za kuharje.

Delavci na trasi delajo na akord, včasih po 10 ur na dan in imajo tudi do 45.000 dinarjev osebnega dohodka.

Podjetje je iskalo delavce domačine, vendar jih ni moglo dobiti. Precej je takih, ki se ne morejo zaposliti, ker tod okoli zanje ni primerne delovnega mesta, nočejo pa delati na cesti. Pravijo, da bi šli radi v tovarno. Kaže, da jim tudi doma ni hudo!

Na začetku ceste v Metliki je sicer postavljena zapornica, pa vendar smo srečali v dopoldanski pripeki kar precej osebnih avtomobilov, ki so drseli s polnim plinom po črnem traku. Zdaj je dosegljiva tudi Kolpa v Podzemlju in če bo še kaj lepih dni, lahko novo cesto že izkoristimo za izlet v enega najbolj priljubljenih kotičkov naše mejne reke.

Na črnomaljskem trgu

Preteklo sredo je bil črnomaljski trg precej dobro založen z različnim blagom, razen živil pa so bile naproday tudi metle in krtače, suha roba in nabožne slike. Sadje je bilo razmeroma lepo, prodajali pa so ga po naslednjih cenah: jabolka 100 din kilogram, grozdje 180 din, kuma-

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

re 50 din breskve 60 din, slive 60 din, hruške 100 din. Čebula je veljala 80 din kilogram, paprika 130 din, krompir 35 din, solata 120 din in par precej velikih piščancev 1.500 din. Bolj malo je bilo jajc in še ta niso šla posebno v promet, ker so gospodinjje izjavljale, da so predraga. Bila so po 45 dinarjev.

Iz zapiskov inšpektorja:

S kljuke in klina po Metliki

Sanitarni inšpektor je odprl predale v bifeju v Metliki. Zagledal je tudi stvari, ki sodijo prej na smetišče kot v predal! V hladilniku so bili leseni podstavki neumiti. Za prodajalno mizo je bilo neurejeno. Sanitarje niso bile počiščene. Inšpektor je vzel blok in zapisal mandatno kazen 2 tisoč din. Upajmo, da bo v bodoče bolj čisto!

Stranke pa čakajo na kruh

Na vratih metliške pekarnice je bilo napisano: »Odpri do 11. ure«. 20 minut je manjkalo do 11., ko so stale pred pekarijo tri ženske

O cenah v metliški komuni

Tržna inšpekcija je pregledala vse trgovske poslovalnice, ki prodajajo prehranske proizvode v metliški občini. Pri trgovskem podjetju Mercator v metliški poslovalnici je ugotovila naslednje cene: moka tipa 400 je po 145 din, moka tipa 600 je od 123 do 125 din, moka tipa 1000 stane 96 in 97 din, sladkor po 220, jedilno olje je po 400 in 403 din, v steklenicah pa 418 do 423.

Kruh ima v Metliki naslednje cene: tipa 400 — 120 din, tipa 1000 do 84 din, sol je po 45 din.

Približno enake so tudi cene pri KZ Metlika. Marže so prav tako v skladu z zakonitimi predpisi. Organi tržne inšpekcije bodo še nadalje bedeli nad cenami v metliški občini.

Nova številka »čas hiti«

Po daljšem premoru je izšla osma številka ciklostirnega mladinskega lista »Čas hiti«. Tehnična izdelava lista je ob skopji vsebini odlična. Zai ni opaziti napredka glede vsestranosti obravnavane snovi. Odlično likovno opremo je uredil Zoran Hočvar.

Na bencinski črpalki v Metliki

Letos promet občutno večji, kot je bil v minuli turistični sezoni. Vsak dan imajo okoli 100 strank, med katerimi je ob delavniških največ mopedistov, ob nedeljah in praznikih pa prodajo največ bencina super za avtomobile. Uslužbenca, ki se v službi menjata dopoldne in popoldne imata polne roke dela, saj prodata vsak dan okoli 1700 litrov goriva.

Še o cenah, ki zanimajo občane

Po zadnjem povišanju cen nekaterim živilskim vseh trgovskih podjetjih in poslovalnicah v črnomaljski občini. Cene, ki veljajo v STP Potrošnik in njegovih poslovalnicah, so naslednje: sladkor je po 220 din, moka tip 400 po 144, moka T 600 po 123, proizvodom je tržna inšpekcija kontrolirala cene v moka T 1000 po 100 in 97, jedilno olje od 394 do 395, v steklenicah pa od 397 do 417; morska sol velja 45 din kg.

Kruh iz moka tipa 400 prodajajo v Crnomlju po 86 din, iz tipa 1000 pa je po 120 din. Iz inšpektorjevih zapiskov je razvidno, da je to podjetje zaračunalo svoje marže: pri moki 15 odstotkov, pri testeninah 18 odst., pri otrobih 2,5 din in povsod še prevozne stroške, pri masti 16 odst., pri soli pa 18 odst. Vse te marže so v skladu z zakonitimi predpisi. Povišane cene so zasnovane na povišanju cen v proizvodnji in osnovnih surovin, to je na račun kmetijskih pridelkov. Podobno so formirane tudi cene v prodajalnah KZ Crnomelj in v samopostrežni trgovini v Crnomlju. Tu so v nekaterih primerih vračunani še stroški embalaže.

JOZE SKOF

Kmetijska zadruga Metlika je pred nedavnim prenovila svojo prodajalno na Suhorju. Celotno stavbo so predelili, lokal z opremo vred prepleskali in tako je lep, da ga je veselje pogledati. Suhorčani bodo zdaj prav gotovo še raje kupovali tekstilno blago, živila in železnino v domači trgovini.

Osemdesetletnica na Sodjem vrhu

30. avgusta je obhajala 80-letnico Marija Govednik s Sodjega vrha pri Semiču. Se ji živita dva sinova in ena hčerka. Sinu, ki je na domačiji, osemdesetletna mati še veliko pomaga pri poljskem delu kljub starosti. V mladosti ji ni bilo z rožicami posuto, ži-

vela je skromno in je morala težko delati. Pred dnevi je prišel njen sin Tone iz Argentine domov na obisk. 37 let je že, kar je zapustil domačo hišo, to pa so dolga, dolga leta. V nedeljo je Govednikova mati v krogu domačih, vnukov, sorodnikov in prijateljev praznovala osemdesetletnico.

Šola na Vinici

Gradbena dela za dograditev vinskih šol izvaja Belokranjsko gradbeno podjetje. Dela bodo tekla še nekaj mesecev. Sredstva so zagotovljena iz medobčinskega sklada za šolstvo. Med drugim bodo Vinčanji v novi šoli imeli lepo dvorano za kulturne prireditve in kinematograf.

Potrebe večje kot možnosti

Na občinski skupščini v Metliki so razpravljali o tem, koliko sredstev bi potrebovali, da bi rešili vprašanje borcev. Sestavili so tudi prikaz potreb in jih poslali na okrajno skupščino v Ljubljano — vendar še ne vedo, kje bodo dobili denar. Posebej so pereči primeri, kjer gre za starejše ljudi, za socialno šibke in zdravstveno ogrožene borce.

Naš rojak Tone Govednik je vzoren in napreden mož. Komaj je bil nekaj dni doma, že je prejel pismo iz Argentine. Na koncu pisma, ki ga nam je Tone prebral, piše: »Dragi Tone, vrni se skoraj nazaj, ker Te zelo pogrešamo! Predsednica J. K.«

Naš rojak Tone Govednik zelo občuduje napredek v Jugoslaviji. Povedal je, da nas bo prišel še obiskat. Ko bo odhajal, mu želimo srečno pot, obenem pa zopet na skorajšnje svidenje!

Njegovi mami pa želimo vsi znanci in prijatelji še veliko zdravih in srečnih let!

Matični urad Stari trg ob Kolpi

Avgusta sta bila doma rojena 2 dečka. — Porok ni bilo. — Umrla je: Katarina Majeric, gospodinja iz Dol. Radenc, 77 let.

Pionir gradi

Pošta, postaja Ljudske milice in stanovanja — vse bo v enem bloku, ki ga v Semiču gradi novomeški Pionir, ki je tudi sam investitor desetih družinskih in osmih enosobnih stanovanj. Stanovanja in sedem garaž, ki jih gradi Pionir v bližini, bo v veliki meri kupil semiški obrat Iskre.

Zdrava voda v Semiču in na Svibniku

Dela za razširitev vodovoda v Semiču lepo napredujejo. Z novim zajetjem bo kapaciteta vodovoda 3 litra v sekundi. Pričakujejo, da bo voda stekla po ceveh še ta mesec.

Tudi na Svibniku pri Crnomlju bo vodovod napravljen še v septembru. Da bi bili stroški čim manjši, sodelujejo pri izkopu in zasipavanju Jarkov tudi vaščani.

Matični urad Crnomelj

Avgusta so bili doma rojeni 3 dečki in 2 deklet. — Poročili so se: Jože Jerin, rudar iz Crnomlja, in Alojzija Zgonec, kuharica iz Studena na Blokih; Miloslav Gagović, oficir JLA, in Cvetka Pezdrič, uslužbenka, oba iz Crnomlja; Anton Silc, delavec iz Nemške vasi, in Ana Štrbenec, gospodinjica pomočnica iz Jelševnika; Stanko Dotlar, livar, in Jožeta Vehovec, uslužbenka, oba iz Crnomlja. — Umri je Ljubiša Marković, delavec iz Jabučjega, 25 let.

Matični urad Adlešiči

Avgusta je bil doma rojen 1 deček. — Poročili so se: Janez Jagodič, električar, in Katarina Adlešič, frizerska pomočnica, oba iz Trlica; Ante Sabič, sobosilkar, in Danica Božičević, tekstilni tehnik, oba iz Crnomlja. — Smrti ni bilo.

Matični urad Gradac

Avgusta je bil doma rojen 1 deček. — Poročila sta se: Slavko Brodaric, poljedelec iz Krasinca, in Milena Kambič, poljedelka iz Vranovci. — Umri je Martin Stefančič, učitelj iz Podzemlja, 87 let.

Matični urad Metlika

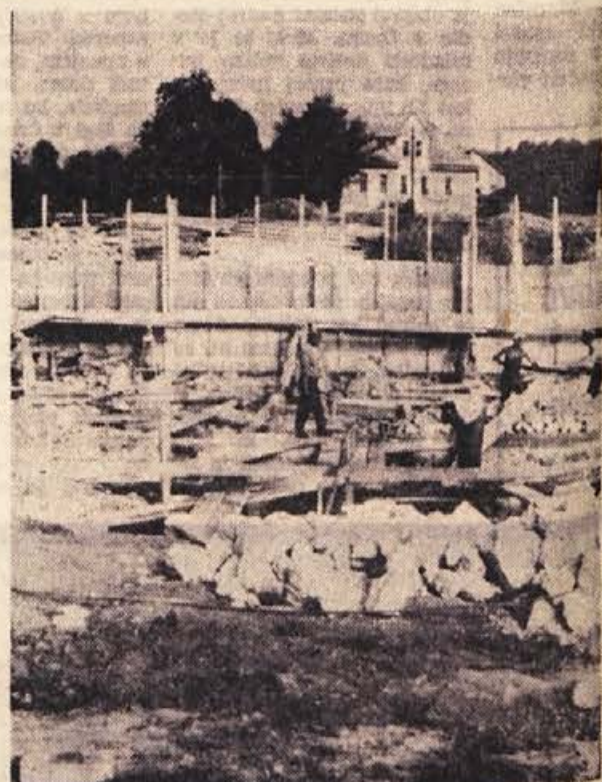
Avgusta je bil doma rojen 1 deček. — Poročili so se: Ivan Bajuk, zidar, in Ivana Petric, živilja, oba iz Metlike; Jožef Krušec, delavec iz Avstralije, in Terezija Janžeković, poljedelka iz Radovice; Stanko Vrančič, avtokleparski moj-

METLIŠKI TEDNIK

ster, in Hilda Marko, učiteljica, oba iz Maribora. — Umri so: Janko Predović, posestnik iz Metlike, 65 let; Dako Reba, posestnik iz Metlike, 74 let; Anton Kozjak, posestnik iz Zelačaja, 54 let; Viktor Gosnec, invalidski upokojenec iz Radovice, 51 let; Vilma Širko, družinska upokojenka iz Metlike, 86 let.

SEMIŠKI VIENOGRADI DOBRO KAŽEJO

Po dolgih letih se spet obeta obilen vinski pridelok tudi v semiških vinogradih. Mnogi gospodarji so v skrbeh za posodo, saj so tudi slive zelo lepo obrodile. Precej je povzročajo vinogradnikom nepovabljeni gostje, ki zahajajo med trtje in zobljejo da je kaj! Med takšne nepovabljene goste štejejo otroci, pa tudi odrasle je večkrat opaziti med njimi. Mar ti ljudje ne vedo, koliko dela in muk je potrebnih, preden da trtica grozd? Takšni grešniki namreč na opozorilo kaj radi zabrusijo: »Kaj se pa razburjate, saj je samo zraslo!« Malo več obzirnosti do lastnikov, ki jim je trta nemalokrat edini vir preživljanja, bi pač lahko pokazali! Jeza lastnikov je toliko bolj upravičena tudi zato, ker spomladi in v času, ko je sezona del v vinogradih, ni od nikoder nobenega »gosta«, ki bi prijel za motiko in škropilnico ter poizkusil, kako »samo« zraste! F. D.

Na Cesti bratstva in enotnosti v Metliki gradijo štirinadstropen stolpič z 20 stanovanji. Stavba bo za Metliko toliko bolj pomembna, ker bo prva v tem mestu s centralno kurjavo. Pred mesecem dni je Belokranjsko gradbeno podjetje začelo graditi, julija 1965 pa bodo stanovanja vseljiva.

V kočevski občini zvišujejo dohodke

Prizadevanjem za zvišanje najnižjih kategorij osebnih dohodkov na minimum 25.000 din pred meseci je sledilo novo zvišanje osebnih prejemkov na račun višjih cen nekaterih prehranskih artiklov, premoga in električne energije. S tem so se marsikje zmanjšali razponi med najnižjimi in najvišjimi osebnimi prejemki. Z novimi

KOČEVSKÉ NOVICE

ukrepi o podražitvi prehranskih artiklov so se v kočevski občini nekatere delovne organizacije sprva znašale v zagati, saj niso takoj našle možnosti za nadaljnje povečanje OD.

Po tej plati lahko razdelimo gospodarske organizacije v občini v tri vrste:

● na tiste, ki povišanje osebnih prejemkov lahko izvedejo na račun nižjih družbenih obveznosti in tiste, ki so visokoakumulativne in jim izdatki za OD ne predstavljajo občutnega bremena;

● na tiste, na katere novi gospodarski ukrepi niso pozitivno vplivali ter tiste, ki bodo morale močno poseči v dohodke delavcev pa niso primerno visoki. Če bodo hoteli zvišati OD, bodo prisiljene povečati cene svojim proizvodom in uslugam.

In kako bodo posamezne delovne organizacije v občini Kočevje zvišale osebne dohodke na račun višjih cen prehranskih artiklov?

Rudnik je že v prvem polletju povečal OD v primer-

Delo kočevske in ribniške glasbene šole

V drugi letnik glasbene šole v Ribnici se je vpisalo 64 učencev, se pravi večina tistih, ki so šolo obiskovali lani. Skupaj z novimi učenci jih bo nekaj nad 80. Med mladino je za glasbeni pouk zelo veliko zanimanje, tako da ne bodo mogli sprejeti vseh, ki bi to želeli. Na šoli poučujejo klavir, harmoniko, violino, pihala in trobela. Ribniška glasbena šola tesno sodeluje s kočevsko; predvsem si pomagajo z učitelji, ki poučujejo v obeh krajih. V kočevsko glasbeno šolo se bo letos vpisalo nad sto učencev, največje zanimanje pa je za harmoniko in kitaro.

Vrsta pred knjigarno

Brez dvoma imajo od vseh kočevskih trgovcev te dni največ dela v knjigarni in papirnici DZS, kjer je od jutra do večera velik naval. Seta, začetak novega šolskega leta je in z njim kar precejšnji izdatki staršev. Knjige, zvezki in ostale šolske potrebščine kar precej stanejo, pa še težko jih je takoj dobiti; vseh učbenikov, kakor je že v navadi, nikjer ni, kadar se šola prične. No, vsekakor imajo v kočevski knjigarni te dni veliko dela; v majhnem prostoru se stiska toliko mladih in starih kupcev, da je kar težko priti na vrsto. Nekateri morajo čakati kar na pločniku.

V Kočevju upajo, da bo Državna založba kmalu pričela urejevati novo, sodobnejšo prodajalno v nekdanji čevljarški in tapetniški delavnici.

javi s preteklim letom za 16,6 odst., vendar pa so osebni dohodki še nekaj pod predvideno višino. Dodatek za podražitev bo znašal od 1.500 do 3.000 dinarjev; delavci, ki manj zaslužijo, bodo imeli večji dodatek, drugi, ki zaslužijo več, pa nižjega. Do konca leta bodo potrebovali 17 milijonov, sredstva pa bodo dobili iz večjega dela razpoložljivega dela čistega dohodka.

Pri Elektro so se odločili za 3.000 din, kar znaša okrog tri milijone do konca leta. Za 3.000 dinarjev nadomestila so se odločili tudi pri Itasu in bodo do konca leta potrebovali okrog 10 milijonov. Linearno za 3.000 din bodo zvišali osebne prejemke tudi v Inkopu. Pri tem ne bodo imeli težav, saj so v prvem polletju presegli planirani ostanek čistega dohodka za 8,7 odst., poleg tega pa bodo zmanjšane družbene obveznosti omogočile povišanje osebnih prejemkov.

Delavski svet INLES Ribnica je sprejel sklep, da se povečajo osebni dohodki vsakemu članu kolektiva za 2.080 dinarjev oziroma za 10 din na uro. Isto velja tudi za obrata v Kočevju in Podpreski. Povprečno 2.000 din bo znašalo povišanje tudi pri Trgovnetu, se pravi od 1.500 do 2.500. Pri zviševanju osebnih prejemkov razen že naštetih kolektivov ne bo imelo težav tudi podjetje Kovinara. Tu bodo OD zvišali za 1.500 din, povišanje pa bo obvezno odvisno od uspeha pri delu, tako da bo imel vsak delavec možnost vplivati na višino dodatka s prizadevanostjo.

V prvem četrtletju je podjetje Zidar zaključilo z urejanjem OD. Po podražitvi prehranskih artiklov pas so sklenili, naj se dvignejo OD nekvalificiranim delavcem za 2500 din, kvalificiranim za 2.100, visokokvalificiranim za 1.700, za umske delavce z dohodki do 30.000 din — za 2.500, z OD do 60.000 — za 2.100 in nad 60.000 din OD za 1.500 din. Za to bodo potrebovali 10 milijonov in bo šlo v breme skladov in nižjih družbenih obveznosti.

Delavcem, ki ne dosegajo 30.000 din osebnih prejemkov, bodo v gostinskem podjetju povečali OD za 3.000 din, ostalim pa za 2.000.

V drugo vrsto gospodarskih organizacij uvrščajo najprej Tekstilano. Aprila so končali urejanje osebnih prejemkov, tako, da lahko vsak delavec zasluži najmanj 25.000 din, za nadaljnje zvišanje prejemkov brez istočasnega dviga produktivnosti pa letos nimajo nobene možnosti. Osebnih dohodkov ne morejo zvišati niti na račun skladov. — V KTK Melamin so s 1. julijem pričeli izplačevati OD po novih načelih. Povprečni OD v prvem polletju so bili 32.000 din, za drugo polletje pa je predvideno povečanje na 38.000 din, tako da se bo

13.500 dinarjev vzdrževalnina

V dom Dušana Remiša v Kočevju so se pred dnevi spet vselili stari in novi stanovci — dijaki in učenci v gospodarstvu. Vsega skupaj jih je nekaj nad šestdeset, poleg njih pa živi v internatu tudi nekaj drugih, nekdanjih vajencev, delavcev, ki se priččujejo na delovnem mestu itd. Vzdrževalni stroški za dijake so 13.500 dinarjev na mesec (pred petimi ali šestimi leti 3.500 din), dejanski stroški pa so najmanj še tisoč dinarjev višji. Za marsikaterega dijaka pa so ti stroški veliko previsoki in se mora bivanju v lepem in udobnem domu odreči.

do povečali kar za 28,5 odst. Zvišanje dohodkov bodo kriili iz ustvarjenega dohodka.

Pri KGP bodo povečali OD za 1.500 din, delavcem z OD pod 25.000 din pa za 2.000. Do konca leta predstavlja to 21 milijonov din. Zvišanje osebnih dohodkov bodo lahko dosegli z dosedanjimi regulacijami cen v kmetijstvu in gozd. in z boljšim gospodarjenjem. — Za 1.500 din bodo povečali OD tudi pri AVTU, v obrtnem podjetju Oprema pa so za višje OD namenili milijon din. Delavcem, ki imajo pod 30.000 din dohodkov, bodo OD povečali za 2.000 din, ostalim pa za 1.500 din. Razen tega pripravljajo tudi splošno zvišanje osebnih prejemkov, kar pa bo prav gotovo zahtevalo tudi delno zvišanje cen njihovim proizvodom in uslugam.

V tretjo kategorijo del. organizacij lahko uvrstimo naslednje: Kočevski tisk, Ljudska restavracija, DUR Rudnik, Splošno krojaštvo, Čevljarstvo, Fotollik, Pekarna in slaščičarna, Zavod za zaposlovanje invalidov, Stanovanjski skupnosti, Komunala, Vrtnarija in kino Jadran. Povsod bodo sicer povečali osebne prejemke za 1.500 do 2.000 din, vendar bo povišanje predvsem za manjše kolektive precej boleče, saj že sedaj ne ustvarjajo skladov.

V upravi občinske skupščine, sodišču in javnem tožilstvu bodo povečali osebne dohodke za 3.000 din. V prvih petih mesecih so bili OD v šolstvu za 7,1 odst. nižji

od republiškega povprečja, zato jih bodo sedaj povišali za 10 odst., dodatek na draginjo pa znaša 3.000 din. Povečale se bodo tudi stipendije, tako da bo povprečje 16.000 din, za 2.000 din pa se bodo povečale podpore socialno ogroženim. Potrebno bo tudi povečati podpore družinam kadrovcem, za 3.000 din pa se bodo povečale tudi podpore žrtvam fašističnega nasilja in otrokom padlih borcev ter priznavalnine borcem. —vec

4. novembra letos bo verjetno le dograjena nova šola na Travi v kočevski občini. Sole bodo prebivalci vsestransko veseli, saj bodo v njej imeli klubski prostor, prhe za kopanje in predvsem: prijeten dom za učeo se mladino!

Turistična vas na Jasnici?

Cesta Ljubljana—Kočevje je razen občestnih gostiln, obnavljajočega Turjaškega gradu ter oddaljenih Grmade in Travnice povsem »gola«. Gola v turistično-gostinskem smislu. Motorizirani turisti zdrviijo po cesti, se redkokoli ustavijo in se prav kmalu vrnejo domov. Vabljlva Kolpska dolina je za sedaj le vabljlva in zaradi slabih cest težko dostopna.

Torej, čimprej »opremite« kočevsko cesto!

Misel o motelu na Jasnici, gričku, ki loči kočevsko in ribniško občino, ni povsem nova. Porajala se je skupaj z novo cesto, vedno pa je ostalo le pri željah. Nič dalj. Odprto je ostalo vprašanje denarja in sodelovanja med obema občinama. In pa zvest, da tako v Kočevju ka-

kor v Ribnici manjka še marsikaj drugega, kar je nujnejše kakor pa motel.

Po mnenju nekaterih v Kočevju dobiva zamisel o motelu Jasnica novo podobo, novo obliko. Odstopajo od standardnega načina gradnje modernega motela in se zavzemajo za novo, zanimivejšo in turistično nevedomno mnogo privlačnejšo obliko, za turistično starinsko kmečko vasico. Turistično vas naj bi zgradili iz brun po načrtih starih kmečkih hiš, krite naj bi bile s slamo ali skodlami, medtem ko bi bila notranjost sodobno opremljena. Za začetek bi bila dovolj ena stavba z restavracijo, kuhinja in nekaj ležišč, zraven pa bi napravili manjši bazen. Voda ni daleč, saj je tik ceste speljan ribniško-kočevski vodovod, električna je pa tudi blizu, v Ložinah.

Pogoji na Jasnici: lepa lega, tik ceste, možnosti prijetnih sprehodov v gozd ter bližnja in daljnja okolica, pozimi lepi pogoji za snučanje v neposredni bližini itd. V jesenskem času bi lahko organizirali različne prireditve, kot je polharska noč, oglarski običaji in drugo. Turistična vas na Jasnici bi bila vabljlva za motorizirane turiste, za katere vemo iz prakse, da se le redko ustavljajo v dragih, modernih hotelih.

- Prepričani smo, da bo zamisel o turistični vasi na Jasnici, pa majske se potem imenuje kakorkoli že, čimprej dobila določene oblike in da bo čimprej uresničena! (g)

Živinorejska razstava v Ribnici

V torek, 8. septembra dopoldne, je bila pod pokroviteljstvom predsednika Obs Ribnica Franceta Ilica odprta v Ribnici enodnevna živinorejska razstava. Zadnja razstava za sebnne plemenske živine je bila pred štirimi leti; letošnja je ponovno organizirala kmetijska zadruga Ribnica ob sodelovanju s kmetijskim zavodom iz Ljubljane.

Nad sto glav razstavljenih goveje živine je bil nekakšen pregled napredka reje plemenske živine na področju zadruga v zadnjih letih, razen tega pa tudi pregled potomcev po bikih plemenjakih, ki semenijo na tem področju. Posebna zanimivost je bil bik Samo, ki je »vodil« svoje potomce. Je last kmetijskega zavoda iz Ljubljane, »doma« iz Velikih Poljan nad Ortnekom in je v Ljubljanskem osemnejalnem centru eden najboljših.

Glavni namen razstave je bil predvsem poživitev vzreje plemenske živine na tem področju. Vemo, da je v Ribniški dolini in okoliških krajih že zakoreninjena tradicija vzreje sivo rjave pasme, ki so jo pričeli uvajati pred dobrim pol stoletjem. Za rejo plemenske živine so podani lepi naravni pogoji, paša, krma itd. žal je pred nekaj leti zanimanje za rejo živine zaradi različnih, predvsem tržnih pogojev padlo celo za 30 odstotkov, zadnji dve leti pa se je stanje občutno izboljšalo. Letos so spet boljši pogoji za rejo plemenske živine in celo za izvoz, čeprav še niso urejene cene. Ribniška kmetijska zadruga je npr. letos že izvozila precej živine, v glavnem v Bolgarijo. Ribniška živina se pase tudi že v Grčiji, na Kreti in drugod v zamejstvu.

In še nekaj poudarjajo v ribniški zadrugi: z dolgo-

ročnimi programi je treba čim prej urediti stalno prodajo plemenske živine. S tem bodo zagotovljeni tržni pogoji proizvajalcem, zanimanje za vzrejo pa se bo dvignilo. Pravijo tudi, da tu niso najboljši pogoji za pitanje živine, ker je treba krmila uvažati.

Ob otvoritvi je spregovoril Andrej Klemenc, načelnik oddelka za gospodarstvo Obs Ribnica. Med gosti smo opazili zvezno poslanko inž. Pepco

Uspel literarni večer

V četrtek, 3. septembra, je bil v domu Partizana v Ribnici v okviru letošnjega festivala literarni večer, na katerem so brali svoja dela književniki Lojze Krakar, Anton Ingolič, Tone Pavček, Tone Seliškar in Janez Menart. Čeprav je bil v Ribnici to prvi poskus neposrednega stika med bralci in književniki in je bila zaradi tega bojazan pred slabim obiskom nekoliko upravičena, je obisk dokazal ravno nasprotno: veliko potrebo tudi po tovrstnih kulturnih manifestacijah, živo zanimanje ljudi za literarne večere. Prireditelji so ugotovili, da bo treba v prihodnje organizirati še več takih večerov.

Asfalt v Dolenji vasi

Konec septembra ali v začetku prihodnjega meseca bodo asfaltirali še del Dolenje vasi, od pošte do nove ceste pri mostu proti Lápoveu. Sredstva za ureditev ceste so prispevali vaščani že preteklo leto, ko je bila asfaltirana — delno z njihovimi prispevki — cesta skozi vas. Prav zdaj v vaškem kamno-čomu delavci kočevske Komunale drobijo gramoz za asfaltiranje. Hkrati bodo uredili po vasi deloma tudi kanalizacijo in privoze z dvorišč na ceste.

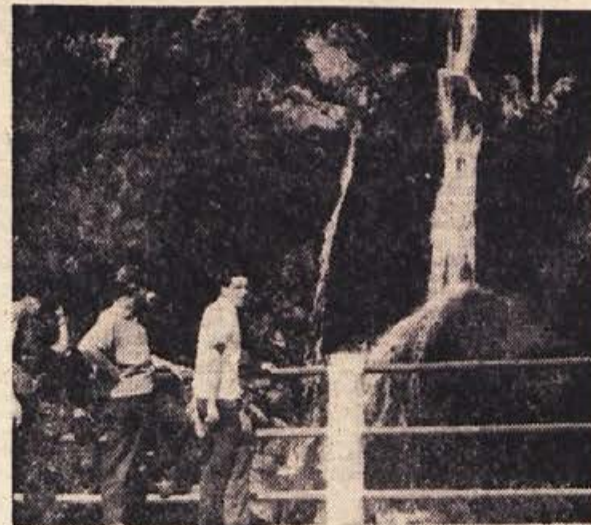
Perovšek, republiškega poslanca Matijo Maležiča ter predstavnike vseh kmetijskih organizacij iz Slovenije. Razstava je vzbudila med prebivalci veliko zanimanje, izmenjujeva mnenj in izkušenj pa bo živinorejski samo v prid.

Med kravami je prejela prvo nagrado krava Selka (mati bikar Sama), last Franciške Gregorič iz Velikih Poljan. Rojena je bila 25. 12. 1952, dala je šest telet v šestletnem povprečju in 4440 kg mleka s 4,10 odstotkov tolsče. V eni laktaciji je dala največ 5162 kilogramov mleka s 4,13 odst.

tolšče. Na drugem mestu je krava Sreča, last Jožeta Indiharja iz Črnega potoka v Slemenih, na tretjem pa krava Siva, last Jožefe Andoljšek iz Velikih Poljan. Prvo nagrado med telicami je dobila Rena, roj. 25.10. 1962, katere oče je

REŠETO

bik Figaro, mati pa je dala 4519 kg mleka s 3,9 odst. tolsče. Drugo nagrado je dobila telica Maja, last Alojza Ivanca iz Velikih Poljan, tretjo pa telica Reka, last Jožeta Bojca iz Nemške vasi.

Poznate slap »Nežico« nad Faro?

Tik ob cesti nad Faro, le nekaj deset metrov za tunelom, je slap Nežica. Voda se v sicer majhnem, toda lepem slapu spušča preko skal, se razbija na drobne kapljice, prši na vse strani, nato pa pod cesto odbrzi dalje, navzdol mimo mlina skozi Faro v Kolpo. Prvotna lepota slapa je že precej okrnjena, saj so pred leti nakopali tu veliko kamenja »lehujaka« za zidanje hiš, dokler to ni bilo prepovedano. Sicer pa se pri Nežici na vsak način splača ustaviti: zaradi nenavadne lepote preko skalovja padajoče vode, ki prinaša pozdrave iz strmih pečin nad nami, zaradi požirka mrzle gorske studenčnice in zaradi obveznega fotografiranja.

STOPIČE SE BODO ODOLŽILE PADLIM

Stopiče, prikupna vas ob vzhodu Gorjanec, levo od gorjanske ceste Novo mesto — Metlika, imajo med narodnoosvobodilno borbo izmed vseh gorjanskih vasi najbolj žalostno preteklost. S svojo okolico so največkrat menjavale vojno področje vseh mogočih oboroženih enot. Kljub menjavanju gospodarjev pa je

delovala na tem področju tudi Franc Kimovec, takratni učitelj v Podgradu, in Zinka Kronergerjeva, učiteljica na Dolžu. Ta dva sta organizirala tudi že prve skupine Osvobodilne fronte v letu 1941. Njim se je pridružil čevljar Alojz Dragan z Dolža, ki je tedaj delal v Dolenjskih Toplicah pri Henigmanu.

V letu 1941 še ni bilo ozemlje točno razmejeno po rajonih, zato so prihajali v Stopiče in okolico aktivisti iz Novega mesta in Sentjerneja. Iz Novega mesta so prihajali Vinko Paderšič-Batreja, takratni član okrožnega odbora OF Novo mesto, Franc Matko, strojnik pri mestnem vodovodu, ki je prinašal tisk Osvobodilne fronte, Lojze Murn iz Podgrada in Jože Rakovec iz Gabrja. Iz Sentjerneja so prihajali Martin Bajc-Grega, Vencelj Perko-Stefan in podpisani. Ljudstvo je z veseljem sprejelo zamisel odpora in hodilo na sestanke v

bližnje gozdove ter snovale vsake odbore. Posebno se je v tem odlikovala mladina.

V to vsesplošno odporniško gibanje je vdrla izdajalska organizacija. O vdoru je takratni stopički župnik Jože Smolčič izpovedal na zaslišanju 23. januarja 1946 naslednje: »V jeseni leta 1941 je razposlal škof (Gregorij Rožman) pismo, tiskano kot brošura, duhovniškim ljubljanske škofije. V tem pismu je bilo pojasnjeno o Osvobodilni fronti in naročeno, naj svoje vernike poučijo, da ne bi nasledili Osvobodilni fronti. Jaz sem o tem ljudje poučil na sestankih, ki so veljali kot velikonočni pouk.« S tem svojim »poukom« je stopički župnik izrazil verska čustva nevednih župljanov proti narodnoosvobodilnemu boju ter že s tem zasejal seme bratomornega boja.

Nadalje pripoveduje stopički župnik: »V mesecu juniju je prišel v Stopiče Janjo Debeljak, bivši mornariški častnik. Predstavil se mi je kot zastopnik Mihajlovića oziroma kraljeve vlade v Londonu ter mi zaupal, da bo organiziral vojsko kralja Petra. Prav iste dni (prve dni junija 1942) je prišel iz Ljubljane Milan Kranjc s svojim oddelkom in se naselil v gozdu med Sentjoštom in Orehkom.« Obe naselitvi sta prva začetka belogardističnega nasilja na tem predelu. Belogardistični poveljnik Radivoj Vasiljevič-Izvek je na zaslišanju po uničenju posadke na Suhorju v noči od 26. na 27. november 1942 povedal vzrok naselitve belogardistov na Gorjancih: »Vojaske obvladati masiv Gorjanec, ker so gosto naseljeni in bogati. Najprej tu trdno oporišče, nato pa v skladu z razvojem položaja širiti svoj vpliv na ostalo Slovenijo.«

Ta namera pa ni bila tako lahko izvedljiva, kakor so si jo zamišljali belogardistični in mihajlovičevski voditelji. Morali so se posluževati najostudnejših sredstev za dosego svojega smotra. Izrabljali so verska čustva nevednega, preprostega ljudstva; pretvarjali so se pod imenom Osvobodilne fronte in partizanov, ker so dobro vedeli, da je to ljudstvo prežeto z uporniškim duhom proti okupatorju. Kot hlapeci so izpolnjevali vse zahteve svojih gospodarjev — okupatorjev in se pobratili z njihovim orožjem; podgorske mu ljudstvu so grozili z zapori, internacijo in smrtjo, če pa še to ni zaleglo, so mučili in pobijali zavedne ljudi ter ropali in požigali njihove domove.

Tako je bilo stanje podgorskih vasi, ko so gospodovali belogardisti v Stopičah in okoljskih vaseh. Uporniškega duha teh ljudi pa vendar niso

mgli zlomiti. Iz desetih vasi tega okoliša je bilo preko sto ljudi v partizanih, zaporih in internacijah. Od teh je padlo v borbah 15 borcev, 11 neznanih pa je darovalo svoje življenje za svobodo teh vasi. Zaradi nasilstva okupatorja in belogardističnih izdajalcev je izgubilo svoje življenje 23 ljudi. Vsem tem 49 padlim se bodo Podgorci oddolžili s postavitvijo spomenika na vaškem pokopališču.

Vabimo vse svoje padlih, borce, ki so se borili po podgorskih vaseh, ter njihove prijatelje in vse delovne ljudi novomeške občine, da se udeležijo odkritja grobišča na stopičkem pokopališču, ki bo v nedeljo, 13. septembra, ob 10. uri dopoldne. S svojo navzočnostjo boste počastili spomin najboljših sinov Podgorja.

Jože Zamljen-Drežec

Člani invalidske organizacije iz Dol. Toplic smo pred nedavnim priredili izlet v partizanske kraje. Spetoma smo se ustavili na Bledu in si z blejskega gradu ogledali jezero z okolico. Od tu smo odšli v Begunje na ogled muzeja talcev in zaporov. Na poti iz Kranjske gore proti Vrhu smo se ustavili pri Ruski kapeli, kjer so pokopani ruski vojaki, ki jih je zasul snežni plaz v prvi svetovni vojni, ko so gradili cesto. Bil smo tudi pri izviru Soče, odkoder smo nadaljevali pot do zgodovinskega Cerkena. Tam smo obiskali spomenike in spominske plošče. Ob grobnici, kjer je pokopan 47 gojencev partijske šole, smo počastili njih spomin z enominutnim molkom. Tudi v bolnici Franja smo se zadržali pri ogledu objektov, o zgodovini bolnice pa nam je pripovedoval oskrbnik. Na povratku domov smo obiskali še Novo Gorico, Vipavo, Ribnico in nazadnje še Kočevje in se posebno Šeškov dom ter muzej v domu. Z izletom smo bili vsi zelo zadovoljni. Zahvaljujemo se Avtobusnemu podjetju »Gorjanec« ter prizadevnemu soferju, ki nas je varno vozil.

KAREL HENIGMAN

NOVOMEŠKA KOMUNA

Osvobodilna fronta v Stopičah in okolici obdržala svojo organizacijsko mrežo od začetka do konca narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije.

Vtise iz oktobrske revolucije sta takoj po prvi svetovni vojni prva prinesla v te kraje avstrijska vojna ujetnika iz Rusije Jože Rukše iz Hrušice in Franc Stangelj. Kasneje sta

Prva seja za občinski praznik

V petek so se sestali v sejni dvorani občinske skupščine v Novem mestu predstavniki raznih organizacij in občinske skupščine na prvi sestanku pripravljalnega odbora za proslavo občinskega praznika novomeške občine. Okvirni program otvoritve novo zgrajenih objektov (bolnišnica, hala pri Novoteksu, Dolenjska galerija, pionirska knjižnica, osnovna šola v Vavji vasi in Smihelu) in več drugih prireditev. Na slavnostni seji občinske skupščine na dan praznika bodo sprejeli program proslave šeststoletnice mesta. Med športnimi prireditvami bo gotovo najzanimivejši tradicionalni tek

po ulicah Novega mesta, letalski center pa bo organiziral medobčinsko prvenstvo letalskih modelarjev in verjetno tudi nastop letal. Pričakujejo, da bo oddelek za narodno obrambo s svojimi odredi improviziral katero izmed bitk iz NOB v okolici Novega mesta ali pa znani napad na Bučko. Organizacija borcev NOB bo odkrila več spominskih plošč v obnovljenih šolah in uredila grobišča žrtev vojne. Zavod za kulturno dejavnost bo sodeloval z gledališkimi predstavami in s koncerti. Vsi navzoči so sklenili, da bodo podrobneje sporočili o svoji udeležbi v programu do 20. septembra.

Novomeška kronika

BREZ ODMEVA oz. rešitve je ostalo opozorilo, ki smo ga na željo številnih Novomeščanov objavili v tej rubriki pred meseci: gre za spragover na neravnem pločniku pred poslopjem tovarne zdravih KRKA v našem mestu! Vedno znova, zlasti v mraku, se posamezniki spotikajo na tem pločniku, ki v dolžini kakih 30 metrov kar dvakrat spremeni svojo višino. Z asfaltom bi bilo treba pločnik izravnati — to pa za lastnika stavbe oz. za tistega, ki je dolžan urediti mestne pločnike, vendar ne bi bil nedosegljiv izdelek. Ponovno prosimo pristojne činstve, da pločnik uredijo!

3. septembra je prišla delati prva javna telefonska govornica v Novem mestu pri hotelu Kandija. V četrtek in petek se je nabralo na njenem števcu kar 50 pogovorov, pa tudi ljudje se ustavljajo okrog steklene hišice, da bi si vsaj ogledali to novost, če se ravno nimajo kam poklicati. Tudi luč je v govornico že napeljana in jo mora elektrotehnično podjetje samo še priključiti. Prihodnje leto bodo postavili še dve govornici — eno na Glavnem trgu, drugo pa v Bršlinu.

Pred nedavnim odprti brivsko-frizerski salon Pestner, nasproti Hotela Kandija, je imel preteklo nedeljo prvi odprt lokal v nedeljskem času. Ker je tudi ob nedeljah precej interesentov za

brivsko frizerske usluge, bo Pestnerjev salon poslej odprt vsako nedeljo od 6.30 do 11. ure.

V ponedeljek šivilski trg ni bil posebno dobro obiskan, verjetno zaradi slabega vremena. Tokrat je bilo lažje dovolj in so morale ženske v cenitje popustiti, kajti po 50 dinarjev niso šla v promet. Napredaj so bile fige po 200 din kilogram, solata po 160 dinarjev, melancani po 120 dinarjev, zelje po 60, paprike po 120, hruške po 100, breskve po 80 do 100, jabolka po 70 do 90 in slive po 80 dinarjev kilogram. Se vedno je precej povpraševanja po dreveh.

Tudi frizerski mojster Ciril Pucelj, ki ima ženski in moški salon ob Cesti komandanta Staneta, je pred kratkim oba lokala moderniziral in razširil prostor še s sanitarijami. Sodobna oprema brivnice je bila nabavljena v Zagrebu, mojster pa čaka te dni še na nova ogledala, ki bodo prekrila celo steno v moškem salonu. Tudi obrtniki gredo v korak s časom!

Gibanje prebivalstva: — Rodili sta: Elizabeta Kozolec z Nadmilni 19 — Ksenija in Amalija Vrlovc iz Kotarjeve 12 — Janeca. Porok ta teden v mestu ni bilo. Umrla je Ana Kokalj, gospodinja iz Glavnega trga 18, stara 87 let.

SPOR MED GOSPODINJAMI IN SMETARJI

Pred kratkim smo v Novem mestu dobili avtomobil za odvoz smeti in nove smetarske posode, ki so jih razvozili že skoro po vseh hišah. Vse lepo in prav, napredka smo vsi veseli, vendar pomeni ta novost za mnoge občane breme. V nekaterih stanovanjskih blokih imajo namreč vgrajene posebne jaške za smeti. Vsako nadstropje ima svojo odprtino za smeti ter odpadke in gospodinjam ni bilo treba nositi tega po stopnicah.

Ko so delavci komunalnega podjetja pred kratkim odvažali smeti po novem načinu, so naročili, da stanovalec teh jaškov ne smejo več uporabljati. Zakaj pa ne? Če so jaški za smeti že vgrajeni in prav gotovo niso veljali majhne denarje, jih res ne kaže zabetonirati!

V vsakem bloku, kjer imajo te jaške, je v kleti poseben zaprt prostor, kamor padajo smeti iz vsakega nadstropja. V kotelor so nove smetarske posode manjše kot cevi, po katerih padajo smeti in bi le te padale v zaprt prostor na tla, bi jih pač moral tisti, ki jih odvažajo, spraviti v posode. Če je komu to delo odveč, je njegova stvar! Gospodinje pa pravijo, da je nemumost nositi iz vsakega stanovanja smeti v posode pred hišo, kjer delajo napoto in razširjajo smrad, če je bilo doleže vse v redu.

Gospodinja trdi svoje delavci komunalnega podjetja svoje. Kdo bo torej rešil spor med njimi?

SONČEN PRAZNIK V TREBNJEM

Letos so Trebanjci praznovali četrty september prvič kot svoj občinski praznik. Na ta dan pred dvajsetimi leti je bila v gozdu nad Trebelnim ustanovljena pozneje tako slavna Gubčeva brigada. Mesto v zastavah, prebivalce od blizu in daleč v prazničnih oblekah, otroke s šopki v rokah in vso dolino v morju jutranjega sonca — vse je zajelo svečano razpoloženje.

Točno ob deveti uri dopoldne se je v Prosvetnem domu začela slavnostna seja občinske skupščine in predsedstva občinskega združenja borcev NOB. Zbrani gostje, tovariš Mitja Ribičič, član Izvršnega komiteja CK Zveze komunistov Slovenije, Dragica Rome, podpredsednica skupščine SRS, Vitja Ro-

de, Francka Strmole, drugi funkcionarji, povabljeni in člani občinske skupščine so zasedli okrašen dvorano, nato pa izvolili skupine, ki so ponesle vence na spomenike v Trebnjem in na Trebelno. Nato je predsednik občinske skupščine Ivan Gole obudil spomine na slavno pot Gubčeve brigade, na njevo poslanstvo v NOB in dediščino, katere sadove uživamo danes.

Po seji so gostje in člani občinske skupščine odšli na trg, kjer se je medtem že zbrala množica ljudi, da bi videla mimohod in prisostvovala množičnemu zborovanju v parku. Na čelu povorke so jездili trije domačini v narodnih nošah, nato pa so se zvrstili prapori Zveze borcev, Gasilske zveze in drugih organizacij. Mimo so korakale skupine športnikov, čete gasilcev in odredi pripadnikov predvojaške vzgoje. Prišla je tudi mladinska delovna brigada, ki je gradila vodovod v Mokronogu. Taborniki so nesli razpet šotor na posebnem ogrodju, letalski modelarji pa svoje modele. Potem so prikorakali lovci s puškami na ramah, za njimi pa je prihrumela kolona motorjev in avtomobilov domačega Avtomoto društva.

V drugem delu povorke

so nastopile številne gospodarske organizacije trebanjske občine. Videli smo zastopnike lesne industrije, Tovarne šivalnih strojev z Mirne, Destilacije alkoholnih pijač DANA, obrata ISKRE in LITOSTROJA ter številne druge.

Nato je o pomenu občinskega praznika in gospodarskem razvoju ter o napredku občine govoril ljudski poslanec, tovariš Ludvik Golob. Po končanem govoru so si gostje ogledali gradnjo nove šole in zdravstvenega doma nad trgovino v Trebnjem, prebivalci pa so se zbrali okrog godbe na pihala, ki je v parku izvedla promenade koncert. Na prostoru pri prosvetnem domu je bilo poskrbljeno tudi za okrepčilo in razvedrilo, tako da se je praznovanje razvilo v pravo ljudsko veselje.

Uspehi, ki jih je občina dosegla v preteklem ob-

TREBANJSKE NOVICE

dobju in dobri obeti za bodočnost so s sončnim vremenom vred najlepši spomin na pristrčno srečanje v Trebnjem.

NOVO V DOLENJSKIH TOPLICAH

Uspelo zborovanje internirancev in ujetnikov iz območja Straže in Dol. Toplic je bilo 6. septembra v prosvetnem domu v Dol. Toplicah. Prisotni so se dogovorili o tem, kako bodo zbirali gradivo in spomine na taborišča, v katerih so preživljali vojno. Udeležencem so pojasnili tudi besedilo novega zakona, ki bo v določenih primerih priznal status borcev tudi internirancem in vojnim ujetnikom.

Novo, sodobno urejeno trgovino špecerijskega blaga in gospodinjskih potrebščin je v soboto, 5. septembra, odprlo v Dol. Toplicah trgovsko podjetje Mercator iz Ljubljane. Prvi trije kupci so bili v novi trgovini nagradjeni: prvi je dobil steklenico vina, drugi in tretji pa vsak po en zavitek gospodinjskih potrebščin. D. G.

Matični urad Mirna peč

Avugusta so bili doma rojeni 3 dečki in 1 deklica. — Porok ni bilo. — Umrla sta: Anton Berlogar, sidar, 21 let, in Jožefa Progar, mabonica, 72 let.

Matični urad Žužemberk

Avugusta je bila doma rojena 1 deklica. — Porok ni bilo. — Umrla so: Frančiška Miričič kmetovalka iz Trebče vasi, 75 let; Ana Rutar, učiteljica iz Drašče vasi, 90 let, in Slavko Hočevar, otrok iz Budganje vasi.

POPRAVEK

V pretekli številki nam je tiskarski škrt pod sliko otroka, objavljen na tej strani, prav pošteno zagodel. Podtaknil nam je nepravilno podpis namesto pravega, ki bi se moral glasiti: »Novomeški vrtec «Vide Tomšič» že vrsto let uspešno deluje. Malčki imajo v njem drugi dom, kjer so jim na voljo razne igrače, najbolj pa so zadovoljni, kadar se igrajo v lepem in prostornem vrtu. Na sliki: deklica si je na klopi postavila svoje stanovanje in se igra gospodinjo.«

Kolektiv otroškega vrta «Vide Tomšič» iz Novega mesta in vse bralce prosimo, naj nam neljubo napako oprostijo!

UREDNIŠTVO

KOMU VODOVOD?

V zadnjem času skoraj ni bilo zbora volivcev na mokronoškem območju, da bi ljudje ne začeli: »Kaj je z vodovodom? Kdaj bo? Kaj vendar delate tam na občini?« In ko so že izklopali prve metre jarka, so bili še vedno nestrpni: »Kdaj bo? Bo že letos?« In tako naprej.

Razumemo, da so neučakljivi, da bi čim prej radi to, o čemer se je govorilo v zadnjih letih. Ni jih bilo malo, ki so bili takoj pripravljeni pomagati, čim so zvedeli, da gradnja vodovoda ni več pravilica. Občina je bila njihovega prispevka vesela, četudi 6,4 milijona dinarjev, ki so se jih obvezali zbrati, ni ravno veliko. Toda prispevek je in ker so ljudje z njim dokazali, da so za napredek, ne pa samo nergači, je sicer skromen prispevek toliko več vreden. Zakaj zavedali so se, da bo vodovod prej prišel do njihovega doma in ga bodo prej imeli v stanovanju, če bodo tudi sami pomagali.

Ceprav je od prvega dne gradnje do sem preteklo že več kot mesec dni in čeprav se je v tem času govorilo samo o vodovodu in marljivih MDB Milana Majcna in Matije Gubca, ki sta svoje naloge izpolnjevali nad pričakovani, so se na zboru volivcev v Martinji vasi nekateri gospodarji naredili popolnoma nevedne, češ: »Nič ne vem, nič ne prispevam!« Ali niso tako izjavljali predvsem tisti, ki so hoteli priti do pitne vode samo na družbene stroške? Ti se tudi niso podpisali v spisek samoprispevkov, odmerjenih na posameznika. V tem pogledu je bil zbor volivcev neuspešen, od 45 gospodarjev pa jih je prispevek odklonilo kar petindvajset!

Komentar bi bil tukaj odveč. Kljub temu se sprašujemo, zakaj tako? Za koga se pravzaprav gradi vodovod? Ali so tisti, ki so ga odklonili, preveč velikodušni, ali samo trgoglavo zavračajo vse koristi, ki jim jih nudi družba? Ali pa bi radi, da bi jim družba res vse podarila?

PIONIR PONOVO DRUGI!

Prejšnji teden so bile zaključene Sportne igre gradbencev v Ljubljani, katerih se je udeležilo 32 podjetij gradbene stroke, tekmovalcev pa je bilo preko 1500. Tekmovanje, ki je tradicionalno, se je udeležila tudi močna ekipa nosilnega Pionirja.

Moška ekipa s dvema odličnima rezultatom premočno zmagala. V prvi tekmi je ekipa dosegla 426, v drugi pa celo 453 kegljev. Tako so s 879 keglji dosegli prvo mesto. Njim sledijo renomirane ekipe Izolirke 838, Tehnike 796, Zidarja, Ingrada, Gradisa, Konstruktorja itd. Tudi ženska ekipa se je lepo uveljavila, saj je dosegla tretje mesto s 336 keglji. Prvo mesto sta bili Gradis 427 in Ingrad 358.

Tudi med posamezniki so Pionirjevi tekmovalci dosegli lepe uspehe. Pri moških je bil peti Muri s 416, Stepec pa deseti s 408 keglji. Pri ženskah je Oražkova dosegla peto mesto.

Tudi ženska ekipa strelke je osvojila prvo mesto s 443 krogi pred Tehniko 398 in Gradisom 373. Moški strelci so dosegli sedmo mesto. Med posamezniki se je odlikovala Pogelškova z drugim mestom.

Sabisti so tekmovali po švicarskem sistemu in je ekipa Pionirja zapravila sigurno drugo mesto. Vrstni red je bil sledeči: 1. Gradis 20 točk, 2. Gorica 18,5, 3. Pionir 18 točk. Najboljši posameznik v Pionirjevi ekipi je bil Matjašič.

Lep uspeh je dosegla balinarska ekipa Pionirja s tretjim mestom. V prvem kolu je Pionir premagal Izolirko 13:11, v drugem kolu po lanskem prvaku Gradis s 13:1. V polfinalu je Pionir natiel na kasnejšega zmagovalca »Kraški zidare Sežana ter izgubil 8:13. Nato je Pionir v borbi za tretje mesto premagal Konstruktorja 13:8. — Vrstni red: »Kraški zidare, Grosuplje, Pionir, Konstruktor itd.

Ekipa odbojke je bila oslajljena, zato ni dosegla kakšnega vidnejšega uspeha, saj je zmagala samo v prvem kolu proti Gradnjam, Maribor, z 2:0, nato pa so izgubili s slabo ekipo Slovenija cest 0:2 in izpadli. — Tudi nogometna ekipa je izgubila že v prvem kolu s 3:0 proti Projektu Kranj. Prav tako so izpadli tekmovalci Pionirja v namiznem tenisu, ker so izgubili 5:2 z Industrijskim birojem.

V ekipnem plivanju, kjer se točkujete prva tri mesta v vseh ekipnih tekmovaljih, je zmagal Gradis Ljubljana, ki je dosegel 30 točk, na častno drugo mesto se je uvrstila ekipa Pionirja z 18 točk, sledijo Ingrad 12, Tehnika 12, Slovenija česte 8 itd.

S tem rezultatom je Pionir ponovil dosedanje uspehe iz prejšnjih tekmovalj, ko je bil že trikrat drugi in enkrat (v Novem mestu) prvi.

(en)

Črnomelj : Koper 11:5 (7:1)

V prvenstvenem srečanju republiške rokometne lige so igralke Črnomlja v Kopru visoko porazile domačinke, ki se niso moge uspešno upirati izvrstni igri gostin. Čeprav je bilo deževno vreme, je bila tekma zanimiva, gol Koprčank pa zaradi dobrih odmerjenih udarcev stalno ogrožen. Črnomelj je bil dobežno goste. — Vrstni red: Črnomelj 4, Weiss 3, Butala 2, Kvas 1, Fortun 1. — J. S.

»Lisca« Krmelj je dobila igrišče za odbojko

Agilne mladinke obrata »Lisca« v Krmelju so s prostovoljnimi delom uredile igrišče za odbojko. Tako se je aktiv vključil v rekreacijo, pri čemer je treba poudariti vse potrebne razumevanje in materialno pomoč matičnega podjetja v Sevnici. Z novim igriščem so odprte široke možnosti za razvoj in športne panoge v Krmelju, saj bo igrišče na razpolago tudi drugim organizacijam. D. B.

IZPAD JE NEIZBEŽEN

Prvenstvena košarkarska tekma druge slovenske lige. Igrišče Spodnje Šiške. Gledalcev 200. Spodnja Šiška: Novo mesto 77:70 (64:64, 33:30). Spodnja Šiška: Stupica 24, Remic 11, Obšteter 14, Osoipovič 10, Strikberger 14, Stupica II., Fon 2, Radmelj 2, Cimperman. Novo mesto: Setina I. 3, Setina II. 12, Petrič 6, Knoll 13, Franko 14, Blažič 10, Spilhal 12.

Po tej tekmi so Novomeščani praktično že izpadli iz druge slovenske košarkarske lige. Le še čudež lahko reši novomeške košarkarje izpada. V soboto so v Ljubljani v precej povprečni tekmi igralci Spodnje Šiške in Novoga mesta vlagali zadnje moči, da bi zmagali. Enim in drugim bi le zmaga zagotovila možnost za obstoj. Ko so se igralci na koncu tekme obrnili na semafor, so videli kaj neavdantno dogodek. Rezultat je bil namreč neodločen 64:64 in ker pravila neodločenih izidov ne dopuščajo, je bilo treba odigrati podaljšek. Novomeščani so bili takoj dvakrat uspešni in so tri minute pred koncem vodili s štirimi pikami razlike. To je bilo po splošnem mnenju dovolj za zmago, posebno še, ker so imeli žogo v rokah Novomeščani. Toda namesto da bi igrali mirno in zbrano, so naredili nekaj nerazumljivih napak in začeli igrati zbežno in brezglavo, tako da so na koncu domačini zmagali kar s sed-

Ne tarnajte, da iz vaše občine ni dovolj člankov v komunskem glasilu! Raje se odločite in napišite primeren prispevek, ki bo koristil vsem

NOGOMET

1. septembra se je začela nogometna sezona v velikem in malen. nogometu v občinski in okrajni ligi. Pomlajemo moštvo Elana, ki ga sestavljajo pretežno mladi igralci iz raznih sekcij malega nogometa, bo teknovala v I. razredu ljubljanske podzveze. Sodeč po dosedanjih pripravah, disciplini in volji igralcev, pričakujemo uspeh.

V malem nogometu občinske lige je bilo med tednom odigrano I. kolo jesenskega dela tekmovalnja. V Mirni peč st sta se srečali moštvi domačinov in Novoga mesta: končalo se je po ostrin in napeti borbi z zmago sicer nekoliko boljših gostov s 4:2. Ostala srečanja so se končala takole: Iskra : Straža 1:4, Kandija : Student 8:4, Kremen : Otočec 4:1, Občina : Smihel 3:0. — Vodi Novo mesto z 21 točkami, sledijo Kremen 19, Otočec 19, Občina 17 itd.

Bela krajina : Induplati (Jarše) 1:2 (0:0)

V nedeljo, 6. 9., sta se v Crnomlju v I. kolu LNP srečala Induplati iz Jarš in domača Bela krajina. Zmagali so gosti proti pričakovanju, vendar zaslužno. Domačini so bili v vodstvu 75 minut; v zadnjih 15 minutah so gosti po nepazljivosti domačega vratarja rezultat izenačili, v zadnjih sekundah pa po krivdi obrambe dosegli zmagoviti gol. — V predtekmi st sta se srečali mladirski moštvi; zmagali so domačini z visokim rezultatom 6:0 (3:0).

KEGLJANJE

Pričela se je sezona kegljanja, ki bo po razporedu tekmovalj pestra in zanimiva. V občinski ligi sodeluje osem ekip, ki so že odigrale prvo kolo jesenskega dela tekmovalnja. Preseneča zmaga Luknje nad ekipo Vseh devet. Trenutno je v vodstvu Pionir s 16 točkami pred Zelezničarjem in Sentjernejem, ki imata po 14 točk itd.

V nedeljo se prične prvenstvo Dolenjske v borbenih igrah za leto 1964 na kegljišču v Crnomlju in v Novem mestu. Sodeloval bo 10 moštvev, dva prva plasirana pa bosta zastopala Dolenjsko na republiškem prvenstvu.

Novo mesto : Kanal 2:3

Novomeščani so silovito začeli. V stilu nekdanjega zveznega ligaša so z izrednimi udarci na mreži in solidno igro v polju nabirali točke za točko. Dva seta sta v hipu minila in nikogar ni bilo, ki bi dajal Kanalčanom vsaj kanček upanja. Tega so se varjetno zavedali tudi gostje, saj so postajali vse bolj nervozni. Toda trenutna nepazljivost domačih odbojkarjev je dala gostom nov polet. Kot prerorjeni so osvojili set in dobili krila. Novomeščanom je zmanjkalo moči in naslednja dva seta sta bila le gola formalnost, pa čeprav so domači v zadnjem, odločilnem nizu že vodili z 8:2. Vodstvo je bilo le posled-

dica izvrstnih servisov Potrča, ne pa dobre igre moštva. Gledalci so spet dobili trohlo upanja, da se bo sreča nasmehnila našim, vendar so gostje igrali od točke do točke bolje in so set zaključili s 15:8. Dosegli so torej 13 točk za poredoma!

Domačini so danes pokazali, da lahko igrajo s polno močjo le tri sete. Treninje se jim očitno niso poznajo, saj je bila to letos najboljša tekma na Lokl. Gledalci so bili zadovoljni z igro ne pa z rezultatom, saj so bili po zares dobrem začetku vsi trdno prepričani v krepko zmago novomeških odbojkarjev. —al

HREN - PRVAK DOLENJSKE V TOLČENJU

V nedeljo je bilo v Novem mestu prvenstvo Dolenjske v tolčenju. Tekmovanja so se udeležili samo novomeški tekmovalci. V konkurenco osmih tekmecev je premočno zmagal lanski prvak v tej balinarski disciplini Bogdan Hren. Tolčenje zahteva natančne zadetke v krogi ali balinčica velikosti 33 mm na razdalji 11 do 19 metrov.

Hren izboljšal svoj rezultat na 30 točk ter povedel, drugi tekmečec pa so svoje rezultate poslabšali. Tako je Mraz v drugi seriji dosegel +10, Glavič -50, Istenič -40.

Končni vrstni red: prvak za leto 1964 je že drugič zaporedoma Bogdan Hren s 150 t, sledijo: Mraz +50, Glavič +10, Istenič 0, Stalcer -50, Cvar -50, Legiša -60, Verbič -80. Prilomiti moramo, da so rezultati nekoliko slabši, ker je tekmovalce precej oviral dež. Tekmovalce pa je treba pohvaliti, ker so vseeno končali tekmovalje brez prekinitev.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETER, 11. SEPTEMBRA: 8.55 Pionirski tekmi. 10.15 Nekaj narodnih in domačih viš. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN - Inž. Dure Bernot: Zaključki ob letošnjih razstavi sadnih sokov. 14.35 Operni dvospelvi v izvedbi naših solistov. 15.45 Poje Mladinski zbor RTV Ljubljana. 17.05 Poletni sprehodi s peveci zabavne glasbe. 18.10 Promenadni koncert. 20.30 Poje Akademski pevski zbor iz Ljubljane. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 12. SEPTEMBRA: 8.25 Iz koncertov in simfonij. 9.40 Sovjetska vokalna in instrumentalna zabavna glasba. 10.35 Pesmi in pesni jugoslovanskih narodov. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN - Ing. Gvido Faldiga: Raba travinja v jeseni. 14.05 Mali glasbeni mozaik. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Gremo v kino. 18.45 Novo v znanosti. 20.30 Sobotni večeri v naših krajih. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 13. septembra: 8.00 Mladinska radijska igra - Svetislav Rukić: Vozil. 9.05 Naši po-

slušalci čestitajo in pozdravljajo - I. 10.00 Še pomnite, tovariši... 11.15 Vedre melodije z velikimi zabavnimi orkestri. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. 13.30 Za našo vas. 14.15 S potjo po slovenskih deželah. 16.00 Humoreska tega tedna - D. Parker: On in ona. 20.00 R. Schumann: Karneval. 21.00 Melodije v izloženem oknu. 22.10 Godala v noči.

PONEDELJEK, 14. SEPTEMBRA: 8.55 za mlade radovedneže 10.15 Dvajset minut Chopinove glasbe. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN - Jože Kregar: Siljenje čebulnic. 14.05 Mali glasbeni mozaik. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Trio Avgusta Stanka in ansambel Mihe Dovžana. 17.05 Poletni sprehodi. 18.45 Na mednarodnih križpotjih. 20.00 Revija slovenskih izvajalcev zabavne glasbe. 22.10 S popevkami po svetu.

TOREK, 15. SEPTEMBRA: 10.15 Z opernimi pevci po svetu. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN - Ing. Mirko Leskovec: Osnovno znanje o tinarstvu s kompleksnimi mojili. 14.50 Zvoki kitar. 15.15 Zabavna glasba. 18.10 Koncert po želji naših poslušalcev. 20.00 Glasba francoskega preroča. 20.30 Radij-

ska igra Robert Usigli: Drevesa ne segajo do neba. 23.05 Naši koncerti.

SREDA, 16. SEPTEMBRA: 8.25 Pesmi in pesni naše domovine. 10.30 Človek in zdravje. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN - Ernest Ermenc: Sivozvrjo govedo v Zgornji Savinjski dolini. 15.40 Komorni zbor RTV Ljubljana polje pesmi sodobnih skladateljev. 17.05 Poletni sprehodi s našimi solisti. 18.45 Kulturna transverzala. 20.00 Iz naših studiov. 20.35 Richard Wagner: Troje dejanje glasbene drame »TRISTAN IN IZOLDA«.

CETREK, 17. SEPTEMBRA: 9.25 Veseli pozdravi. 10.15 Z domačih opernih odrov. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN - Ing. Janez Milnar: Gradnja gozdnih cest s samopriskrbovki privatnih gozdnih posestnikov. 12.25 Jugoslovanski pevci popevk. 14.05 Mali glasbeni mozaik. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Zamrske skladbe v raznih zasedbah. 17.05 Poletni sprehodi po glasbenih galerijah. 18.10 Turistična oddaja. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer umetniške osebe - Mira Bedenkova.

PETER, 18. SEPTEMBRA: 8.55 Pionirski tekmi. 10.15 Igrajo pihalne godbe. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN - Ing. Jože Mraček: Raziskovanje semen ozimnih žit pred setvijo.

Takšna je pot na delo in z dela v starem jašku rudnika Kanižarica. Rudarji porabijo za spust, povratek in površino skoraj dve uri časa! Čitek in povratek na površino skoraj dve uri časa! To se pozna tudi pri jamskem učinku.

OD + 170 NA - 80

Te številke so kanižarskim rudarjem vsak dan pred očmi. Se vedno se namreč po lesenih stopnicah spuščajo s stosedemdesetih metrov nadmorske višine v jama nekam osemdeset metrov pod morsko globino. Sedemsto petdeset stopnic v eno smer je precejšen fizični napor in jim vsak delovni dan skrajša za skoro dve uri,» je pripovedoval inženir Ivan Majer, ko smo prišli v Kanižarico vprašati kako je kaj s proizvodnjo in z glavno izvozno napravo v jami.

Zdaj imajo transport premoga že popolnoma mehaniziran. Vse naprave je izdelala odnosno predelala iz stare mehanizacije domača delavnica. Dvigalo je gotovo, vendar se je pričel drobiti beton v vpadniku, kar je sicer bilo pričakovati, ker je bil narejen že pred desetimi leti. Odločili so se, da bodo obok podprli s profili, ki pa jih pri nas ni dobili. Zdaj jih izdelujejo sami iz starih železniških tračnic in upajo, da bodo čez dva meseca že lahko zaupali dvigalu tudi ljudi.

S tem se bo seveda še bolj povečal proizvodni uspeh rudnika, ki v zadnjem času dosega vse višje številke. Jamski učinek je sedaj okrog dve tona na moža. Tako se je povišal povprečni mesečni osebni dohodek na 43.000 dinarjev. Dodatek za razliko v cenah bodo izplačali onim pod 30.000 dinarjev osebnega dohodka v višini 3.000 dinarjev, kdor pa ima dohodek višji od 40.000 dinarjev, so dobili 1.000 dinarjev. S povišanjem dohodka kažejo vse večje zanimanje za delo v rudniku tudi domačini.

»Se vedno pa nakopljemo premalo premoga, da bi zadostili vsem potrebam. Opekarne, kotlarne, pivovarne in podobni potrošniki kanižarskega premoga navzlic Velenju in Kreki naročajo pri nas tudi zato, ker jim ni treba plačati visokih prevoznih stroškov. Zato se ni bati za tržišče,» je prepričan inženir Majer. »Če bi le res dobili še tisti kamion s prikolico, pa bi se nam močno poznalo...«

Simpatični inženir Majer je že dve leti tehnični vodja obratov v rudniku. S tako ljubeznijo in navdušenjem je govoril o delu v rudniku, da si nisem mogel kaj, da ga ne bi povprašal še kaj bolj osebne:

»Znano je da inženirji običajno ne zdrže dolgo časa v belokranjskih podjetjih. Kako to, da ste se vi kot Ljubljčan, odločili za delo v Kanižarici?«

»Predvsem zato, ker v Ljubljani ni nobenega rudnika, me je našel. »Pa tudi sicer iščem razvedrilo v delu in ne v familiarnosti in drugih »velikomestnih« ugodnostih, ki jih lahko nudi slovenska metropola. Tukaj sem našel primerne pogoje za delo in dobro se razumem s kolektivom. Tam, kjer ne dajo strokovnjaku pravega časa, da bi pokazal svoje sposobnosti, in za to je treba najmanj dve leti, tudi ne morejo dolgo zadržati novepečenega inženirja.«

»Kako pa vam ugaja Bela krajina na sploh?«

»Prav sem delal dve leti v Zenici, kjer sem se vozil z družino do rudnika. Prava Afrika. Tukaj pa so ljudje zelo prijazni in tudi dobro vino imajo. Z družino se dobro počutimo in nameravamo ostati. Seveda, če bi bilo preveč dobro, pa ne bi bilo zanimivo...«

M.MOSKON

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 11. septembra — Milan Sobota, 12. septembra — Silvij Nedelja, 13. septembra — Filip Ponedeljek, 14. sept. — Zdenko Torek, 15. septembra — Nikodem Sreda, 16. septembra — Ljudmila Četrtek, 17. sept. — Frančiška

ČESTITKA

Dragi mami in tatu Ani in Viljemu Podpadec iz Praproč pri Trebnjem želita za 30-letnico skupnega življenja še mnoga zdrava leta hčerki Justi in Lojzku z družino.

KALOGLASI

PRODAM MOTORNO KOLO MZ 125 ccm. — Hodnik, Gor. Brezovica 17, Sentjerne.

UGODNO PRODAM kuhinjsko pohištvo. — Albin Bohte, Cesta km. Staneta 8, Novo mesto.

PRODAM STEDILNIK »Tobies«. — Koštalova 16, Novo mesto.

PRODAM kuhinjsko pohištvo, žensko kolo »Roga karnise in dva večja filodendrona. Naslov v upravi lista (535-64).

NEVESTE! Jedilnico, moderno, orehova korenina, z divanom, zelo ugodno prodam. Florjančič, Ljubljana, Prešernova 2-II.

PRODAM staro strešno opako. — Cena 10 din za kos, Pavla Polje, Kočevje, Ljubljanska ce. 47.

DYOSOBNO STANOVANJE z delavnico, primerno za obrtnika, prodam v Ribnici 62. Informacije v trgovini v isti hiši.

PRODAM enostanovanjsko hišo v Oslavi vasi št. 3.

KUPIM manjšo hišo s sadnim vrtom in njivo. Ponudbe pošljite

na upravo lista pod šifro »Posestva« (537-64).

NASLA SEM KLJUC. Dobite ga lahko na Cankarjevi 17, Kolonija.

NATAKARICO, pošteno, mijašo moč, z dovršeno osemletko, po možnosti z malo prakse v gostilni, ali pa začetnico, sprejem takoj ali pa s 1. 10. 1964. Marija Pohle, gostilna Brestanica ob Savi.

ISCEM gospodinjstvo pomočnico k trčanski družini ali žensko, ki bi pazila otroka 8 ur. Naslov v upravi lista (545-64).

SPREJMEM frizersko pomočnico in vajenka. Frizerski salon »Pucelje«, Novo mesto.

SLUŽBO v RIMU dobi v slovenskem hotelu kvalificirana kuharica. Ponudbe: Hotel »Biede«, Via S. Croce in Gerusalemme 40, Roma.

GOSPODINJSKO POMOČNICO k trčanski družini sprejemamo takoj SEMRL, Koper, Tomšičeva 12-a, Semedela.

ZDRAVILISCE

ROGASKA SLATINA

želodčni katar, čir na želodcu in dvanaesterniku ter katar debelega črevesa zdravite z uspehom s prirodnim zdravilom rogaškim Donat vroleom. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »Hmeljnika« — telef. 21-129 in »Standards« — tel. 21-158.

KINO

Brod na Kolpi: 12. in 13. sept. sovjetski barvni film »Aleksander Nevski«.

Črnomelj: 11. in 13. sept. ameriški barvni film »Prepovedane strasti«. 15. in 16. sept. ameriški film »Vojni heroji«.

Dol. Toplice: 12. in 13. sept. španski film »Viridžijana«.

Kostanjevica: 13. sept. ameriški barvni film »Vrtnice v mestecu Peyton«. 15. sept. jugoslovanski film »Čudno deklet«.

Kočevje — »Jadrans: od 11. do 13. sept. ameriški barvni film »Tovpova z Navarona«. 14. in 15. sept. nemški film »Poročni zavod Aurora«. 16. in 17. sept. jugoslovanski film »Radopoljes«.

Novo mesto »KRKA«: 11. do 13. septembra švedski barvni film »Ali so še angelčki?«. 13. ob 10. uri bolgarski barvni film za mladino »Hitri Peter«. 14. sept. bolgarski barvni film »Hitri Peter«. 15. in 16. sept. italijanski film »Upornik«.

Oslinca: 13. sept. ameriški film »Tarzanova borba za življenje«.

Predgrad: 13. sept. ameriški barvni film »Prince in igralke«.

Ribnica na Dolenskem: 11. in 13. sept. poljski film »Ko bi bila ljubljena«.

Sevnica: 12. in 13. sept. angleški film »Tudi to je ljubezen«. 16. sept. francoski film »Pločnik Pariza«.

Sodražica: 12. in 13. sept. nemški film »Planet smrti«.

Stara cerkev: 12. in 13. sept. nemški barvni film »Med časom in večnostjo«.

Straža: 12. 13. sept. italijanski film »Prijatelj gangsterjev«.

Trebnje: 12. in 13. sept. italijanski film »Sladko življenje«.

Potujoči kino Kočevje

Potujoči kino Kočevje predvaja italijanski film »Kam s truplome: 10. sept. ob 20. uri v Ljovldu; 12. sept. ob 20. uri v Dolgi vasi; 12. sept. ob 20. uri v Črnom potoku; 13. sept. ob 16. uri v Podpreski; 13. sept. ob 20. uri v Kužlju.

Potujoči kino Novo mesto

predvaja domačo filmsko komedijo »Servisna postaja: 12. 9. ob 20. uri v Skočjanu; v nedeljo, 13. 9. ob 16. uri v Dobriču in ob 20. uri v Mirni peči; v ponedeljek, 14. 9. ob 20. uri v Otočcu; v torek, 15. 9. ob 20. uri v Beli cerkvi in v sredo, 16. 9. ob 20. uri v Mirni.

OBVESTILA

Razpis licitacije

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO razpisuje javno licitacijo za prodajo 1 (ena) para konj. Licitacija bo v nedeljo, 13. septembra 1964, ob 9. uri v Straži. Licitacije se lahko udeležijo vse gospodarske organizacije in zasebniki.

Krojaški pomočniki!

Krojaštvo Medvode sprejme več krojaških pomočnikov — Pogoji: semski, odslužen vojaški rok, plača po pravilniku. Stanovanje zagotovljeno.

NESREČE

Otrok utonil v loncu

V vasi Dobindol pri Uršnih seh se je 5. septembra ob 15. uri zgodila huda nesreča, ki je odjeknila daleč naokrog. V 40-litrskem pločevinastem loncu je v domači hiši utonil 2-letni Marjan Kobe.

Nesreča se je morala zgoditi ravno tedaj, ko se oče, ki je imel pripravljeno vodo za ribanje pada v sobi, oddaljil v shrambo. Vsi štirje otroci so bili pred tem v sobi, ko pa je oče prišel iz shrambe, oddaljene okoli 30 metrov, je našel Marjana z glavo nizdol v loncu, v katerem ni bilo več kot 18 litrov vode. Tedaj je bil otrok že mrtev.

Za novim flatom zaspal

Slavko Hrzenjak iz Sentvida pri Ljubljani je 5. septembra ponoči vozi iz Zagreba proti Ljubljani nov avtomobil Fiat-750, ki je imel še tablico »preizkušnja«. Voznik pa je pri vasi Skopice za volanom zadržal, zapeljal v levo, podri cestni smernik in obstal na njivi. K sreči telesnih poškodb ni utrpel, novi avtomobil pa je že za okoli 40 tisočakov manj vreden.

Volkswagen na strehi

Na avtomobilski cesti pri kraškem gozdu bl. se 3. septembra okoli 7.25 morala srečati voznik volkswagena Hans Bender iz Bischoffena in tovornjak SI-17-07. Pred srečanjem pa je volkswagen nenadoma zapeljal v levo, zadel tovornjak in se zaradi močnega udara prevrnil na streho, po kateri je drsel okoli 36 metrov daleč. Lahko poškodovane potnike v osebnem avtomobilu so odpeljali v novomeško bolnišnico, na obeh vozilih pa je po približni oceni za 1.150.000 dinarjev škoda.

IZKORISTILA JE GOSTOLJUBJE

Na 5 mesecev zapora je bila nedavno na občinskem sodišču v Novem mestu kaznovana Nevenka Pongračič, brezposelna gospodinjka pomočnica, doma iz Brestanice. Lani v začetku marca se je zgledala pri Zoretičevih v Dol. Vrhpolju, jim prinesla neke pozdrave, nakar so jo povabili v hišo. Pri njih je prespala, zjutraj so ji ponudili še toplo kavo, potem pa je odšla. Ko je domači sin v nedeljo hotel obleči modri pullover, ki ga je nekaj dni prej kupil v Sentjerneju, je opazil, da je pulover zginit iz omare. Tako so posumili na gostjo in izkazalo se je, da je pullover res ona vzela.

Pongračičeva je bila že trikrat prej kaznovana zaradi tatvin, a je kazni niso prav nič izmudirile. Zadnjo tatvino je zagrešila nedavno zatem, ko je prišla iz zapora, in je toliko bolj obsojana vredna, ker je ob njej izkoristila gostoljubje Zoretičevih.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD NOVO MESTO

V času od 31. avgusta do 7. septembra je bilo rojenih 13 dečkov in 8 deklic. — Porok ni bilo. — Umrla sta: Marija Weiss, gospodinja z Griča, 73 let; Anton Janež, upokojenec s Trebelnega, 74 let.

levo nogo; Miroslava Stariča, čevljarja iz Mirale Luže, je konj udaril v glavo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v brežiški bolnišnici: Ferdinand Čejin, sodavčar iz Mihalovca, je padel z mopedom in si poškodoval obraz; Marija Radič, socialna podpiranica z Mrzle planje, je padla in si zlomila roko; Ivanka Cizelj, upokojenka iz Sentlenarta, je nekaj pičilo v desno nogo; Ana Vadnal, žena upokojenca iz Dobove, je padla in si poškodovala mečenoč; Jože Domitrovič, sin delavke iz Krškega, je padel s kolesom in si poškodoval levo nogo v kolenu; Franjo Jelanič, deivec iz Sevnice, je padel s kolesom in si poškodoval obraz; Marija Keihar, žena posestnika iz Piršenbrega, je padla na dvorišču in si zlomila desno nogo.

NABIRAJTE ZDRAVILNA ZELIŠČA!

Cvetje jesenske rese (120 din).
Listje belandone-volčje česnje (300 din), šnarčice (400 din), lapuha (110 din), bršljana (150 din), pljučnika (120 din) maline, maline.
Rastline gladilnika, hribske rože, škroločice (150 din), tavžentrovce (100 din), vodne kreše (160 din), zlate rože, dobre misli, zebreta.
Korenine gozdnega korena (300 dinarjev), arnike (1.000 din), beladone, malega divjega janeža (800 din), bodeče neže (270 din), srčne moči (330 din).
Lubje krhlike (150 din), hrasta, brogovite.
Plodove česmina (250 din), gljoga, borovnice (750 din), črnega trna, šipka, bezga (180 din), kumine.
Razno: punčkovno (650 din), zelena orahove luščine (55 din).
Odkupljeno tudi suhe gobe in še razne druge vrste rastlin.
Vsa pojmasila dobile v odkupni postaji »DROGE« (GOSAD), Novo mesto, Slakova ul. 8.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Hiti iz Dnovoga — Simono; Rozalija Špiler iz Loč — Franca; Majda Zokaj iz Breganskega sela — Suzano; Marija Furlan iz Crnce — Andrejko; Ljudmila Bračun iz Koprivnice — Marjanco, Valerija Grbič iz Brežic — Jovico; Frančiška Mošič iz Ledine — Stanislava; Venceslava Tomc s Trške gore — Vladimiro; Terezija Mirt iz Zakota — Režiko; Antonija Golob iz Breganskega sela — Martina; Stefica Vrabec z Vukovega sela — Marino; Ana Bogovič iz Krajevca — Ljubico; Jožefa Kos iz Dečnega sela — Draga in Tatjana, Natalija Dragoljov iz Likje — Rudija.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Lukec, posestnik iz Trstenika, je na podu padel in si poškodoval prsni koš; Alojz Mravinec, delavec iz Nove Lipe, si je na cirkularni poškodoval desno roko; Jože Skof, delavec iz Hrašnja, je padel na levo koleno; Hinko Prah, tekstilni mojster iz Maribora, je padel s kolesa in si poškodoval glavo; Jožeta Prhne, gospodinja iz Ljubljane, je padla s kolesa in si zlomila levo nogo; Sonje Siak, hčerko uslužbenca iz Trebnega, je pri prehodu čez cesto podri motorist. Poškodovano ima

ZAPOSLIMO

večje število nekvalificirane delovne sile za priučitev

— v mizarskem obratu (polindustrijski način izdelave)

— v cementinarsko kamnoseškem obratu (opravljanje teracerskih del).

Za mizarski obrat prihaja v poštev tudi ženska delovna sila.

Ponudbe pošljite kadrovsko socialnemu oddelku podjetja.

SGP PIONIR — NOVO MESTO KETTEJEV DREVORED 37

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij TRGOVSKEGA PODJETJA

»JELKA« — Ribnica na Dol.

razpisuje

prsto delovno mesto

— ŠOFERJA

tovornega avtomobila

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pismene ali ustne ponudbe sprejema Trgovsko podjetje »Jelka«, Ribnica na Dol. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

ZAVOD ZA KOMUNALNO DEJAVNOST BREŽICE

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- 1. DELOVNO MESTO UPRAVNIKA**
Pogoji: strokovna izobrazba v komunalni dejavnosti z najmanj triletno prakso na vodilnem mestu, ali srednja strokovna izobrazba z najmanj petletno prakso na vodilnem delovnem mestu.
- 2. DELOVNO MESTO RAČUNOVODJE**
Pogoji: srednja strokovna izobrazba s triletno prakso v samostojnem računovodstvu ali večletna praksa v finančni stroki.

Prijave pošljite do 25. septembra 1964. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pretep med očetom in sinom v Luterškem selu pred sodiščem?

Lani oktobra je v Lutrškem selu prišlo do hudega pretepa med Alojzom in Jožetom Gričarjem, pred kratkim pa je k tej zadevi okoližno sodišče v Novem mestu postavilo piko: Alojz Gričar je bil spoznan za krivega, da je v pretepu in prepiru z očetom prekoraj silobran ter očeta hudo telesno poškodoval, za kar je bil kaznovan na 6 mesecev zapora, pogojno za dve leti.

Do pretepa je prišlo 27. 10. lani. Oče je prišel domov vinen, začel je zmerjati sinova, posebno pa sta se sporekla s sinom Alojzom, ki tudi ni bil popolnoma trezen. Mati je videla, da postaja stvar resna in je skušala posredovati tako, da je sina sunila v sobo, vrata pa tiščala, vendar zaman. Alojz Gričar je skočil skoz okno, pograbil na dvorišču gnojne vile ter vrgel s tečajev kuhinjska vrata ter vstopil v hišo.

Z očetom sta prepir nadaljevala, razvil se je pretep s vilami, nato pa je sin očeta še s kolom, nazadnje pa je vrgel nanj velik kamen, da mu je zlomil več reber.

Obtoženi Alojz Gričar, je na sodišču vse priznal, poudarjal pa, da je to storil v obrambi, sicer bi oče njegaj. Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo, da je obtoženo živel v slabih in neurejenih družinskih razmerah, (največ po krivdi očeta, ki je bil vdan pijači in naslenu), da je imel slabo vzgojo in da je od vsega tega že od otroških let precej živčen in razdražljiv.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni odgovorni urednik), Rina Bašar, France Grivec, Miloš Jakopčič, Marjan Moškon, Jožica Teppy in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-606-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: časopisno podjetje DELO v Ljubljani

»Črk poznam že toliko, da nimam časa povedat!«

Tudi za Adrejko Kuhar iz Novega mesta je bila sobota, njen prvi šolski dan, izredno pomemben dogodek. Kaj pa mislite, če gre nekdo v šolo, vendar ni več čisto navadna punčka? Čeprav je bila malce »nervozna«, ker ni bilo očca pri roki, je na njen leteči intervju vzela čisto resno in povedala: »Učiteljica je rekla, da moramo priti v ponedel-

ljek ob enih in da moramo prinesiti zvezke s seboj!«

»Kakšne zvezke pa imaš, z ozkimi ali s širokimi črtami?«

»Rdeče; so najbolj lepi.« je odločno povedala.

»Kaj pa črke, ali jih že kaj poznaš?«

»Ze, ze. Toliko, da zdaj sploh nimam časa povedat. Tudi šteti znam že,« je malce pomislila, »do sto!«

No, vendarle se je vrnila ta nesrečni očka:

»Zakaj me pa nisi prišel pogledat v razred? Potem smo pa dobili čajčka pa napolitanke!« se je pohvalila.

»Se eno vprašanje Andrejka. Česa se pa v šoli najbolj veselíš?«

»Pišem in rišem rada. Z barvicami... Plašček boš pa ti nesel.« se je obrnila k svojemu kavalirju, kar je pomenilo: gremo! No ja, nisva se predzrnili upirati...

M. MOSKON